Biblioteka Główna UMK Toruń 03836/1

PAŃSTWOWA SŁUZBA GEOLOGICZNA
PAŃSTWOWY
INSTYTUT GEOLOGICZNY

03836/1

SERVICE GÉOLOGIQUE DE POLOGNE
INSTITUT
GÉOLOGIQUE DE POLOGNE

Biuletyn 1

Bulletin 1

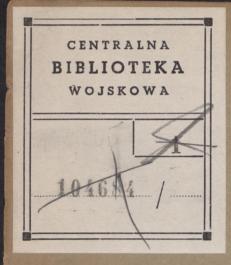
Dyrektor KAROL BOHDANOWICZ

Działalność Państwowego Instytutu Geologicznego w r. 1937

Activité de l'Institut Géologique de Pologne en 1937

WARSZAWA

Skład Główny w Kasie im. Mianowskiego, Nowy Świat 72 1938

PAŃSTWOWA SŁUŻBA GEOLOGICZNA
PAŃSTWOWY
INSTYTUT GEOLOGICZNY

SERVICE GÉOLOGIQUE DE POLOGNE
INSTITUT
GÉOLOGIQUE DE POLOGNE

Biuletyn 1

Bulletin 1

Dyrektor KAROL BOHDANOWICZ

Działalność Państwowego Instytutu Geologicznego w r. 1937

Activité de l'Institut Géologique de Pologne en 1937

WARSZAWA

Skład Główny w Kasle im. Mianowskiego, Nowy Świat 72

Rękopis złożono w P. I. G. 13/V 1938. Zatwierdzono do druku 17/V 1938. Dyrektor KAROL BOHDANOWICZ

Redaktor techniczny — STANISŁAW KRAJEWSKI
Oddano do drukarni 19/V 1938 r. — Druk ukończono 30/VI 1938 r.

Drukarnia Wapólczesna, Sp. z o. o., Szpitalna 10.

W. 1494/75

DO CZYTELNIKOW!

Począwszy od czerwca 1938 przestają wychodzić: "Sprawozdania Państwowego Instytutu Geologicznego", zakończone zeszytem 2 tomu IX, oraz: "Posiedzenia Naukowe Państwowego Instytutu Geologicznego", zakończone numerem 48. Zamiast tych dwóch wydawnictw rozpoczynamy nowe, a mianowicie: "Biuletyn", którego pierwszy numer oddajemy do użytku czytelników. "Biuletyn" będzie się ukazywać w miarę napływania prac do druku. Każdy numer "Biuletynu" zawierać będzie w zasadzie jedną pracę; tylko krótkie notatki będą łączone razem w jeden numer.

Wszystkie rozprawy zawierać będą tekst obcojęzyczny, bądź to w streszczeniu — na końcu "Biuletynu", bądź też *in extenso*, który będzie wydawany oddzielnie.

AVIS AUX LECTEURS.

A partir de Juin 1938, les "Bulletins du Service Géologique de Pologne" se terminant par la deuxième livraison du IX-me volume ainsi que les "Comptes-Rendus des Séances du Service Géologique de Pologne", se terminant par le No 48, cesseront de paraître. Ils seront remplacés par la nouvelle publication de l'Institut intitulée "Bulletin" (nouvelle série) qui paraîtra au fur et à mesure que de nouveaux ouvrages seront prêts à être imprimés. Le présent article en constitué le premier numéro. Les numéros séparés du "Bulletin" ne contiendront, en principe, pas plus d'un article. Seules les courtes notes seront réunies en un numéro de cette publication.

Les articles seront, soit accompagnés d'un court résumé de langue étrangère, soit traduits in extenso. Dans ce dernier cas, la traduction sera publiée à part.

THOMPOSTYSO GO

Forzawsky of spawer PNS meetaja wychodzie. Spawodania Cantroweczo Ioetrium Geologiamena, zakoństane zerzyma I toma IX. oran. Zosiodacnia Neukowe
Pedentowenyo Instytutu Geologiazmego", zakończone namenem iż. Zamiar tych duteh
mydanystwa capparynamy nowe, a menowiala. Sinietym" infrap metway ameri bedicieny do utytku arytelników. "Biologya będzie się skarywać w miare naplywania
proc do dauka. Kateky manegologiajnych podzie się skarywać w miare naplywania
tyku katekia notatki będż Jaczneg rateja w jojan namez.

Wangalita congravy and the foliar below belong the parties of the contract of

AVIS AWX LECTEURS.

A march de juin 1935, les Bulletins dus Service Cacharigue de Enlague se renomans par la deugière brezione du IX-me volume anni que les Compres-Rendus de Sentere de Service Cacharigue de Pologies, se renument par le No és contract le paraltre les recom remplacés par japaniséelle publication de l'institue metodes de de Nouveaux ouvrages caract nière des imprintées le métere au un cell, mesure que de nouveaux ouvrages servet nière des imprintées le miner au principe de vonction nière de manifestat en constant le principe de les courtes nouves serves de l'interior de courtes nouve serves de les des les courtes nouve serves de les courtes nouve serves de les courtes nouve de les courtes nouve serves de les des les des les courtes nouve serves de les des les de les d

the articles second, and accompagnets d'un court réseme de lengue étranseire aux publise in extense. Dans es dereuse aux la tenduction sera publise à parti-

DYREKTOR KAROL BOHDANOWICZ

Działalność Państwowego Instytutu Geologicznego w r. 1937

Activité de l'Institut Géologique de Pologne en 1937.

Sprawozdanie złożone p. Ministrowi Przemysłu i Handlu.

I. Lista zatrudnienia personelu Państwowego Instytutu Geologicznego

A. PERSONEL STAŁY.

Naczelnicy Wydziałów.

- St. Czarnocki inż. górn. doc. zastępca prof. na Akademii Górniczej. Naczelnik Wydziału Węglowo-Naftowego, objął po przeniesieniu dyrektora prof. dr. J. Morozewicza w stan spoczynku 1.II.37 stanowisko p. o. dyrektora. W miesiącach II i III członek Komitetu Reorganizacyjnego P. I. G. 1.IV. 1.VII.37 organizował prace polowe według programu na r. 1937 38 i prace komisji dla obliczenia zasobów pól gazowych w zach. Karpatach i Komisji dla wyjaśnienia zasobów olkuskich złóż cynku, wyjeżdżając czterokrotnie z miejsca służby na obszary gazowe i rudonośne. 18.VII 29.VII.37 wyjazd na XVII Międzynarodowy Kongres Geol. w Moskwie. 11.VIII 23.VIII i 26.VIII 5.IX.37 na urlopie. Od 10.IX.37 do 1.II.38 ośmiokrotne wyjazdy w sprawach P. I. G. i Komisji o rentowności jednego z rudonośnych pól w Karpatach. Stały udział w Komitecie rzeczoznawców S. A. Pionier we Lwowie. 14.IV.38 do czasu nominacji na stanowisko profesora Akademii Górniczej na urlopie.
- 2. Cz. Kuźniar dr. doc. Naczelnik wydz. surowców nieenergetycznych. Z powodu ciężkiej choroby nie brał udziału w polowych pracach od początku czerwca do końca sierpnia. 27.VIII 30.IX.37 na urlopie. W okresie zimowym 1937 38 pięciokrotnie wyjazdy na tereny poszukiwawczych robót w Rudkach i na obszarze Częstochowskim, a 28.II 1.III.38 na ark. Przedbórz.
- 3. R. Rosłoński inż. dr. doc. Naczelnik wydz. hydrologii. W okresie zimowym 1936 1937 opracowywanie mapy hydrologicznej ark. Łódź Piotrków. Od kwietnia do końca lipca pięciokrotnie wyjazdy na tereny badań hydrogeolo-

- gicznych. 1.VII 15.VII, 1.VIII 28.VIII na urlopie. 1.IX.37 wystąpił ze ze służby w P. I. G., obejmując katedrę hydrologii na Lwowskiej Politechnice.
- 4. B. Świderski dr. prof. tytularny Un. Jag. Od 1.V.37 w charakterze tymczasowego naczelnika wydz. regionalnej geologii i ogólnej kartografii. Kierownictwo szerokiego programu polowych prac dla ułożenia Geol. Mapy Polski w skali 1:100.000 i częściowo w sk. 1:50.000. 6.VI 27.VI, 27.VII 25.VIII, 3.IX 20.X prace terenowe w Karpatach. 21.X.37 30.IV.38 organizacja działu kartografii i druku map, oraz archiwum oryginałów kartograficznych prac. 28.II 1.II.38 wyjazd na ark. Przedbórz i w okolice Barcina (Inowrocław).
- 5. St. DASZYŃSKI inż. górn. Od 1.V.37 w charakterze tymczasowego kierownika zakł. Geofizyki i organizacji regionalnych badań geofizycznych. W drugiej połowie maja wyjazd do Niemiec i Londynu, w celu przyśpieszenia dostawy zamówionych przyrządów geofizycznych i geologicznych. W okresie letnim, jesiennym r. 37 i zimowym r. 37/38 stały udział w pracach 4 partyj magnetometrycznych i 2 grawimetrycznych na Wołyniu, w obszarze centralnym i zachodnim (Kujawy, Poznańskie).

Starsi geologowie, geofizycy, chemicy (radcy).

- 6. J. Czarnocki geolog i kustosz Muzeum. W okresie zimowym przygotował do druku arkusz Kielce (1:100.000 i 1:50.000). 7.VI 26.X.37 prace w terenie. W okresie zimowym r. 1937 i do 30.IV.38 stałe zajęcia nad uporządkowaniem zbiorów dla Muzeum, zwłaszcza działu wystawowego surowców mineralnych Polski, geologii obszaru Świętokrzyskiego i wystawowych map tego obszaru (1:25.000 i 1:100.000).
- 7. E. JANCZEWSKI geofizyk. 26.VIII 1.XI.37 wyjazd w charakterze delegata na walny Zjazd Unii Międzynar. Geodezyjno-Geofizycznej w Edynburgu. Okres zimowy 1936 37 stałe zajęcia w Instytucie. 18.V 26.V.37 na urlopie. 11.VII 17.VII.37, 3.IX. 11.IX, 13.XI 17.XII, 11.II.38 9.III.38, 17.III 5.IV.38 polowe badania geofizyczne na Wołyniu i na Kujawach.
- 8. A. Makowski inż. górn. profesor. W okresie zimowym 1936/37 wykończenie druku zeszytu V map rozprzestrzenienia węgla brunatnego w województwach Pomorskim i Poznańskim. 16.VI 28.IX.37 terenowe prace poszukiwawcze złóż węgla brunatnego między Rawą Ruską a Zółkwią, 2.X 2.XI.37 prace terenowe na ark. Wodzisław Śląskiego Zagłębia Węglowego.
- 9. St. Doktorowicz-Hrebnicki inż. górn. W okresie zimowym 1936/37 wykończenie do druku ark. Ząbkowice Polskiego Zagłębia Węglowego. 20.V—19.VIII prace w obszarze Olkuskim. 20.VIII 10.IX.37 na urlopie. 15.IX 30.X, 26.II.38 6.III.38 prace terenowe na ark. Katowice Zagł. Węglowego. 18.XII.37 3.I.38 na urlopie.
- 10. R. FLESZAROWA dr. Zarządzająca Biblioteką. Urlop bezpłatny (senatorski).
- 11. St. Krajewski dr. Redaktor wydawnictw P. I. G. i geolog. 10.VIII 5.IX.37 r. w zastępstwie p. o. dyrektora. 3.VII—16.VII.37, 9.IX—2.XI prace terenowe w Karpatach. 18.XII 22.XII.37 na urlopie.
- 12. Zb. Sujkowski dr. docent. U. J. P. 4.V 6.VI.37, 7.VI 2.X.37, 9.X 17.X.37, 29.X 15.XI.37, 22.III.38 24.III.38 prace terenowe w pol.-wschodnich Karpatach i na Wołyniu.
- 13. H. Świdziński dr. docent U. J. P. Okres zimowy 1936 37 i w r. 1937 zajęcia w redakcji wydawnictw. 4.VI 20.VI, 25.VI 4.VIII, 29.VIII –

30.IX.37 prace terenowe w Karpatach i w Komisji gazowej. 6.III.38 — 9.III.38, 24.III — 26.III.38 wyjazdy do Lwowa w sprawach naftowych. 9.VIII.37 — 23.VIII.37 na urlopie.

- 14. A. Różycki dr. Kierownik pracowni chemicznej. Stałe zajęcia w pracowni. 3.VIII.37 2.IX.37 na urlopie.
- 15. M. Karasıński kand. nauk. mat.-przyr. Stałe zajęcia w pracowni chemicznej. 10.VIII.37 21.VIII.37 na urlopie.

Geologowie, geofizycy, chemicy (referendarze).

- 16. J. Zielińska dr. Stałe zajęcia w pracowni chemicznej. 28.VI 25.VII.37 na urlopie.
- 17. R. Krajewski inż. górn. 17.VII 25.XI.37 kierował robotami poszukiwawczymi na rudy żelaza (ark. Przysucha) i piryt w obszarze Świętokrzyskim oraz
  na rudy manganu na Czywczynie (Karpaty). Niejednokrotnie był wysyłany
  w różne okolice dla zbadania informacyj o rudach, soli, a zwłaszcza w celu
  wyjaśnienia przemysłowego znaczenia terenów rudonośnych w Karpatach
  i w Rumunii. 1.II.1938 wystąpił ze służby w Instytucie.

Biblioteka i kancelaria.

4 osoby na etacie.

B. PERSONEL TYMCZASOWY.

a) z § 1.

- 18. P. TINCER inż. górn. 1.V.37 30.IV.38 na robotach poszukiwawczych w obszarze Centralnym i Częstochowskim.
- 19. St. Pawłowski inż. 1.V.37 30.IV.38 na badaniach grawimetrycznych (aparatura Thyssena) na Wołyniu i w obszarze Centralnym.
- 20. A. Białaczewski inż. górn. 1.VI 1.X roboty poszukiwawcze na Czywczynie. 2.XI.37 1.II.38 przy wyjaśnieniu przemysłowej wartości karpackich złóż rud żelaza. 2.II 30.IV.38 w biurze rejestracji rud darniowych.
- 21. M. Krzyżanowski inż. górn. 1.V.37 30.IV.38 wykonawca robót poszukiwawczych na złoża pirytu i syderytu na nadaniach "Staszic" i "Bracia", obszar Centralny.
- 22. K. Kowalewski geol. Stale prace w Muzeum. 1.VII 1.X.37 na pracach terenowych na ark. Sandomierz i Wieliczka.
- 23. W. Pożaryski mgr. 1.VII 30.IX.37 na szczegółowych zdjęciach na ark. Iłża i Solec. 1.X 1.XI.37 na urlopie. 1.XI.37 30.IV.38 zajęcia w Instytucie.
- 24. K. Guzik mgr. 7.VII 9.XI.37 terenowe prace w Karpatach. W okresie zimowym do 30.IV.38 opracowanie szczegółowej legendy barw dla ogólnych map geologicznych i przy korekcie druku map (ark. Nadworna, Kielce).
- 25. A. TOKARSKI mgr. 1.VII.37 9.XI.37 terenowe prace w Karpatach. 9.XI.37 30.IV.38 zajęcia w Instytucie i dodatkowe wyjazdy w Karpaty.
- 26. L. WATYCHA mgr. 1.VII 13.X.37, 13.X 1.XI.37 prace terenowe w Karpatach samodzielne i w charakterze asystenta przy prof. Świderskim.
- 27. A. BIELECKI abs. U. J. P. 4.V.37—15.XI.37 prace terenowe w Karpatach i na Wołyniu w charakterze asystenta doc. dr. Sujkowskiego. 15.XI.37—30.IV.38 zajęcia w petrograficznej pracowni.

- 28. St. CZAPLA abs. Ak. Górn. 1.V 1.X.37 prace terenowe hydro-geologiczne i w okresie zimowym do 30.IV.38 opracowywanie materiałów i przygotowywanie mapy ark. Radom i Kielce (1:300.000).
- 29. L. FALKOWSKI kreślarz. 1.VIII.37 30.IV.38 stała praca w kreślarni.
- 30. O. GUZIKOWA mgr. 15.VII.38 30.IV.38 stała praca w kartografii.
- 31. B. Areń stud. U. J. P. 7.VI 26.X.37 prace w terenie przy geologu J. Czarnockim i do 30.IV.38 stałe zajęcia muzealne.

Biblioteka i kancelaria.

3 osoby w charakterze tymczasowych.

b) z § 11.

- 32. J. CZĄSTKA inż. 17.VI 31.X.37 w Komisji obliczenia zasobów gazowych na tereniach ark. Jasło. 8.VI.37 30.V.38 obliczenie zasobów na polach Daszawy i pd.-wschodn. Podkarpacia.
- 33. A. ZEWIERŻEJEW inż. górn. 1.IV.37 30.V.38 na badaniach magnetometrycznych — ogólnych i szczegółowych.
- 34. B. Bański inż. górn. 25.V.37 30.V.38 na badaniach magnetometrycznych ogólnych i szczegółowych.
- 35. W. RYMARSKI inż. górn. 20.VI.37 30.V.38 na badaniach magnetometrycznych szczegółowych i ogólnych.
- 36. J. STRADOWSKI st. Akad. Górn. 12.VI.30 30.XII.37 w partii inż. Bańskiego.
- 37. Z. MANDAT st. Akad. Górn. 11.VII. 30.VIII.37 w partii inż. Bańskiego.
- 38. F. ZAREK st. Akad. Górn. 2.VI.30 30.IX.37 w partii inż. Bańskiego.
- 39. L. Roman st. Akad. Górn. 12.VI.30 30.XII.37 w partii inż. Bańskiego. 1.I.38—30.IV.38 w partii inż. Tincera.
- 40. A. DUTKOWSKI st. Akad. Górn. 12.VI. 30.XII.37 w partii inż. Rymarskiego.
- 41. W. CHACIŃSKI st. Akad. Górn. 12.VI. 30.V.38 w partii grawimetrycznej E. Janczewskiego.
- 42. O. SZURYN st. Akad. Górn. 12.VI. 30.V.38 w partii inż. Pawłowskiego.
- 43. St. Zb. Różycki dr. 23.VII. 1.XI.37 prace terenowa na obrzeżeniu Gór Świętokrzyskich w związku z poszukiwaniami rud żelaza. 4.XI. – 12.XI.37 prace kartograficzne na ark. Żarki.
- 44. J. Рововскі st. Akad. Górn. 10.VI. 30.XI.37 górnicze roboty w poszukiwaniach kierowanych przez inż. R. Krajewskiego i dr. Różyckiego.
- 45. A. Owczarek st. Akad. Górn. 9.X.30 30.XI.37 górnicze roboty kierowane przez dr. Różyckiego.
- 46. W. KARASZEWSKI. 1.VI. 9.IX.37 asystent dr. Różyckiego.
- 47. J. TWARDOWSKI abs. Akad. Górn. 20.XII.37 30.V.38 w charakterze pomocnika inż. Tincera.
- 48. J. Łyczewska mgr. 4.V. 20.IX.37 prace w terenie w charakterze pomocnika dr. Sujkowskiego. 1.X.37 — 30.V.38 prace petrograficzne w zakł. petrografii Instytutu.
- 48a. K. Pożaryska mgr. 4.V. 25.IX.37 prace w terenie na Wołyniu w charakterze pomocnika dr. Sujkowskiego.
- 49. L. HORWITZ dr. 9.VI. 6.XI.37 prace terenowe w Karpatach.
- 50. J. WDOWIARZ dr. 1.IX. 30.X.37 prace terenowe w Karpatach.
- 51. St. WDOWIARZ mgr. 1.IX. 30.IX.37 prace terenowe w Karpatach.

- 52. ZD. OPOLSKI dr. 2.VII. 31.IX.37 prace terenowe w Karpatach.
- 53. J. PREMIK dr. 15.VI. 15.VIII.37 kartowanie ark. Wieluń i Krzepice (1:100.000) i udział w poszukiwawczych pracach inż. Tincera.
- 54. A. MAZUREK dr. 1.VII 30.IX.37 kartowanie ark. Pińczów (1:100.000).
- 55. F. RABOWSKI dr. 1.VII. 31.VIII szczegółowe kartowanie w Tatrach.
- 56. L. SAWICKI 15.VII. 5.X.37 stratygraficzne badania dyluwialne w dorzeczu Niemna.
- 57. E. RÜHLE dr. 6.VIII 4.IX.37 kartowanie terenów dyluwialnych na ark. Kolki (Wolyń).
- 58. J. Krzyżkiewicz 1.VII 30.IX.37 prace terenowe w charakterze asystenta inż. Doktorowicz-Hrebnickiego.
- 59. J. Doroszewicz abs. Akad. Górn. 10.VI. 15.XI.37 prace poszukiwawcze w charakterze asystenta inż. Makowskiego.
- 60. K. CZARNOCKA stud. Un. J. P. 1.VII 30.IX.37 w charakterze praktykanta na polowych pracach geologa J. Czarnockiego.
- 61. St. Koszarski inż. górn. 20.VI 30.XI.37 inwentaryzacja rud darniowych.
- 62. St. Domański inż. górn. 1.VIII 30.IX.37 inwentaryzacja rud darniowych.
- 63. St. Olszewski inż. górn. dr. 1.1.37 30.IV.38 biuro rejestracji.
- 64. K. Genzewski mgr. 15.VI 15.IX.37 terenowe prace hydrogeologiczne.
- 65. Cz. HAKIEL abs. Akad. Górn. 15.VI 15,IX.37 terenowe prace hydrogeologiczne.
- 66. В. Вöнм dr. Paleontologiczne prace i 20.VIII 20.Х.37 w terenie mioceńskim Karpat.
- 67. H. CZECZOTTOWA 15.VII 31.VIII.37 w terenie badanie paleofitologiczne, w związku ze złożami węgli brunatnych w obsz. Centralnym i na Wołyniu.
- 68. I. DABKOWSKA dr. 25.V 10.XII.37 rejestracja i badania torfowisk na Wileńszczyźnie, jako dalszy ciąg prac od r. 1934.
- 69. R. ŚMIETAŃSKI stud. Akad. Górn. 17.X. 24.XI.37 w partii inż. Tincera.
- 70. R. SKÓRSKI stud. Akad. Górn. 15.VII 31.VIII.37 przy obliczeniu zasobów gazowych.
- 71. R. NIELUBOWICZ stud. Akad. Górn. 5.VII 31.X.37 w terenie, partia inż. Doktorowicz-Hrebnickiego.
- 72. ST. TYSKI
- 73. W. KOWALSKI Pracownicy Wydziału
- 74. M. BRZEZIŃSKA!

Muzealnego

- 75. F. KICIŃSKI
- 76. I. JURKIEWICZOWA
- 77. M. BOGUSŁAWSKI
- 78. W. IURKIEWICZ
- 79. S. WALENTA

Pracownicy w kartografii.

C. WSPÓŁPRACA Z POSZCZEGÓLNYMI OŚRODKAMI GEOLOGICZNYMI.

Akademia Górnicza w Krakowie.

- 80. St. Jaskólski dr. profesor tytularny. VII i VIII.37 w terenie i w Zakładzie Geologii Stosowanej systematyczne badania piaskowców fliszu karpackiego.
- 81. A. DRATH inż. górn. dr. Petrografia węgli, IX i XI poszukiwania molibdenitu na Wolyniu.

- 82. T. Bocheński. Badania paleofitologiczne i stratygraficzne Węglowego Zaglębia.
- 83. St. Stopa asystent. Flora i stratygrafia na kopalni "Katowice" (Ferdynand).
- A. Bolewski inż. górn. dr. 1.VIII—2.IX.37 prace terenowe na rudonośnym pasie Tychowskim. 8.IX — 8.X.37 prace poszukiwawcze na złoża siarki w Sandomierskim.
- 85. E. Panow dr. asystent. 1.VII 30.VIII.37 prace terenowe, ark. Kraków.
- 86. W. Budryk inż. górn. dr. prof. W Komisji oceny wartości złóż cynkowych w Olkuskim i Karpackich złóż syderytów.

Uniwersytet Jagielloński.

- 87. St. Sokołowski dr. 1.VII 30.IX.37, prace terenowe ark. Żywiec.
- 88. M. KSIĄŻKIEWICZ dr. docent. 1.VII 3.XI.37 (123 dni) prace terenowe ark. Wadowice i Maków.
- 89. K. BERES mgr. 23.VII 1.X.37 na ark. Babia Góra.
- 90. J. BURTANÓWNA dr. st. asyst. 1.VII 14.X.37 ark. Wieliczka Myślenice.
- 91. M. KLIMASZEWSKI dr. 1.VIII 16.IX.37 ark. Sanok, prace dyluwialne.
- 92. K. SKOCZYLAS-CISZEWSKA dr. VII—VIII ark. Bochnia Czchów.
- 93. J. ZERNDT dr. Stratygrafia węglowych utworów, analizy megaspor.
- 94. F. BIEDA dr. prof. Paleontologiczne prace (foraminifery).
- 95. WE. SZAFER dr. prof. Stratygrafia dyluwium.

Uniwersytet Jana Kazimierza, Lwów.

- 96. J. Samsonowicz dr. prof. 10.VII 25.IX.37 prace terenowe ark. Iłża i Stepań, Wołyń.
- 97. H. Piotrowski dr. asyst. 15.VII 15.IX.37 poszukiwanie koloidalnych utworów glinki i krzemionki na rudonośnym pasie Tychowskim.
- 98. W. ROGALA dr. prof. 10.VII 30.X.37 rewizja stratygraficznych profilów we fliszu karpackim.
- 99. Br. Kokoszyńska dr. st. asyst. 21.VII 4.VIII.37 badania stratygraficzne kredy karpackiej.
- 100. W. Zүсн dr. asyst. 2.IX 22.IX.37 badania wystąpień śladów miedzi na Podolu.

Politechnika Lwowska.

101. S. GRABIANKA inż. 20.VIII — 21.XI.37. Zbiór materiałów dla badań radiologicznych (Borysław) i opracowanie ich przy II katedrze fizyki prof. Z. Klemensiewicza.

Uniwersytet St. Batorego, Wilno.

102. St. Maekowski prof. 1) 1.VII — 30.X.37 prace terenowe na Wołyniu (ark. Rokitno), 2) Rejestracja surowców mineralnych na Wileńszczyźnie (4 grupy pracowników), w związku z przygotowywaniem przeglądowej mapy ark. Wilno (1:300.000), 3) Badania laboratoryjne skał miedzionośnych z dorzecza Horynia, dostarczonych przez prof. Samsonowicza.

- 103. A. KORYBUT-DASZKIEWICZ asyst. 1.VII—6.X.37 prace terenowe ark. Rokitno.
- 104. J. Wojciechowski mgr. 1) 1.VII—1.IX.37 w grupie na Wileńszczyźnie, 2) Prace laboratoryjne nad materiałem z dorz. Horynia.
- 105. A. KŁYSZYŃSKA mgr. 1.VII 15.VIII.37 w grupie na Wileńszczyźnie.
- 106. L. MATWIEJEWÓWNA mgr. 1.VII 1.VIII.37 w grupie na Wileńszczyźnie.
- 107. E. PASSENDORFER dr. prof. 1.VIII-30.VIII.37 w terenie ark. Przedbórz.
- 108. Br. Halicki dr. docent. 4.IX 10.X.37 w terenie, badanie dyluwium okol. Grodna.

Uniwersytet J. Pilsudskiego w Warszawie.

105. M. KOBYŁECKI mgr. st. asyst. 1.VII-30.IX.37 i 4.X.-8.X.37 w terenie na ark. Tomaszów.

Instytut Naftowy, Krosno.

- 110. A. Nieniewski inż. górn. 17.VI-31.X.37 w komisji dla obliczenia zasobów gazu w okr. Jasło.
- 111. T. CHLEBOWSKI dr. 1.IX—31.X.37 w terenie na szczegółowym zdjęciu od Krościenka-Wyżnego do Bukowa.

Główny Urząd Miar, Warszawa.

112. A. KWIATKOWSKI dr. inż. 20.VI—15.X.37 w terenie wahadłowe badania grawimetryczne.

Sp. Akc. "Pionier", Lwów.

- 113. J. ROZENZWEIG inż. 22.VII—21.VIII.37 elektromagnetyczne badania na rudonośnych polach Bolesławia i na nadaniu "Staszic".
- 114. Z. MITERA inż. górn. dr. 1) 1.VII-6.VIII.37 sejsmiczne badania w trójkącie San-Wisła. 2) 25.X-26.XI.37 sejsmiczne badania w środkowej depresji Karpackiej.
- 115. J. Obtułowicz inż. górn. 1.IX-31.X.37 szczegółowe zdjęcie na terenach gazowych Jasło Jaszczew (1:2.880, 1:12.500) i zestawienie zdjęć w skali 1:12.500.

II. Prace wykonane w r. 1937.

A. PRACE GEOLOGICZNO-POSZUKIWAWCZE.

Wydział Kruszcowo: Solny - Dr. Czesław Kużniar

Rudy żelaza. Prace poszukiwawcze na rudy żelaza skoncentrowane były głównie w dwóch obszarach: w Radomskim oraz w Częstochowskim. Na innych terenach prowadzono tylko drobne roboty, lub zajmowano się nimi na osobne zlecenie. W R a d o m s k i m poszukiwania objęły pas położony pomiędzy Jastrzębiem, Koryciskami, Odrzywołem i doliną Pilicy. Na podstawie badań wykonanych poprzednio nasuwało się prawdopodobieństwo, że na tym terenie leżeć będzie przedłużenie północno-zachodnie pasa rud "Tychowskich", eksploatowanych obecnie pomiędzy Tychowem i Cmielowem. Prace szybikowe i wiertnicze dowiodły, że przypuszczenie było słuszne. Odkryto strefę rudonośną w południowej oraz w północnej części tego obszaru; złoża rudy okazały się tam tak zasobne, że uznano je za zdatne do eksploatacji i wystąpiono do władz górniczych o nadanie pól górniczych "Medków" i "Lesica" w południowej części obszaru i "Odrzywół" w północnej części jego. Obok rud brunatnych (limonitu) stwierdzono występowanie w głębszych poziomach, rud syderytowych ilastych. Analizy rud jurajskich północno-wschodniego zbocza Gór Świętokrzyskich wykazały:

Syderyty Jankowic

Fe	32 - 35%
Strata po prażeniu	29 - 31%
Fe po prażeniu	45 - 50%
Nierozpuszczalne w HCI	6 - 13%

Zelaziaki brunatne "Lesicy"

**	
Fe	47,67%
Strata po prażeniu	10,15%
Fe po prażeniu	53,05%
Mn	0,54%
P_2O_5	0,94%
Nierozpuszczalne w HCI	21,15%

Zelaziaki brunatne ok. Odrzywoła

Fe 30 — 38% Pozostałość nierozpuszczalna dość znaczna.

Przy wykonywaniu prac na tym obszarze byli zajęci inż. Roman Krajewski i dr. Z. Różycki, z udziałem sił pomocniczych pp.: Ровокskiego i A. Owczarka.

W okolicy Tomaszowa (Mazowieckiego) zbadano za pomocą szybików eksploatowane dawniej rudy syderytowe dolno kredowe. Zbadane części złoża nie nadają się do odbudowy, z powodu nieciągłości i małej wydajności. Prace na tym obszarze wykonał mgr. M. Kobyłecki.

W północnej części okręgu częstochowskiego wykonywano prace poszukiwawcze za pomocą wierceń w dwóch obszarach.

Na obszarze leżącym ku północy od Wielunia, gdzie na podstawie poprzednich zdjęć geologicznych dr. J. Premika otwierały się możliwości odkrycia dalszego ciągu częstochowskiego obszaru rudonośnego, wykonano otwory wiertnicze w Małyszynie, Białej i Łagiewnikach pod kierownictwem inż. P. Tincera. Otwory te stwierdziły, że na terenie położonym ku północy od Wielunia istnieje seria rudonośna podobna do częstochowskiej. Dalsze badania na tym obszarze są w toku.

Ku południowi od Wielunia prowadzono wiercenia dla ustalenia wartości przemysłowej państwowych pól górniczych na rudy żelaza. Badania te mają być prowadzone w dalszym ciągu.

Inwentaryzacja rud darniowych była prowadzona w pow. przasnyskim (woj. warszawskie), w woje wództwie wołyńskim, lubelskim i lwowskim. Ogółem przeprowadzono rejestrację na obszarze — 2660 km² i zarejestrowano złoża rudy darniowej o kubaturze około 111.000 m² (około 140.000 t).

Piryt. Prowadzono szczegółowe badania złoża pirytu i syderytu na kopalni "Staszic", oraz na sąsiednim nadaniu "Bracia". Trzema wierceniami ustalono, że żyły pirytowe kopalni "Staszic" zapadają ku wschodowi i ciągną się do głębokości przekraczającej 100 m.

Na podstawie dotychczasowych danych zapasy pirytu w złożu "Staszic" można oszacować ponad milion ton. Badania na tym obszarze są w dalszym ciągu w toku. Prace były wykonywane pod nadzorem inż. górn. R. Krajewskiego, a następnie inż. górn. M. Krzyżanowskiego.

- Mangan. Ukończono prace poszukiwawcze na obszarze występowania rud manganowych w Górach Czywczyńskich: zapasy rud manganowych na zbadanym obszarze wynoszą zaledwie około 16.000 t. Prace zostały wykonane przez inż. górn. R. Krajewskiego i inż. górn. A. Białaczewskiego.
- Drobne badania złóż kruszczowych. Wykonano, z wynikiem dotychczas negatywnym, badania rud miedzi na Podolu, rud niklu w Karpatach oraz rud molibdenu na Wołyniu. Prace badawcze na obszarze występowania, rud miedzi na Wołyniu były kontynuowane pod kierownictwem prof. St. Markowskiego i nie zostały zakończone.
- Siarka. Zbadano za pomocą szybików złoże siarki w okolicy C z a j k o w a i W o l i W i ś n i o w e j. Złoża te nie posiadają wartości przemysłowej. Prace wykonał inż. A. Bolewski.
- Sól kamienna. Zbadano występowanie soli w utworach dyluwialnych w K u l b aczynie w Grodzieńszczyźnie, nie przedstawiające wartości praktycznej, ale

ciekawe ze względu na pewne zagadnienia w obszarze nadniemeńskim. Badania wykonał inż. górn. R. Krajewski.

Materiały ceramiczne i surowce glinowe. Zbadano gliny haloizytowe, występujące w towarzystwie rud żelaza w pasie T y c h o w s k i m. Wartość tych glinek jako surowca dla produkcji aluminium jest wątpliwa. Prace wykonał dr. H. Ptotrowski.

Badania radiologiczne rop naftowych rejonu borysławskiego zostały zapoczątkowane przez inż. Grafiankę.

Wydział Węglowy. - Inż. Stefan CZARNOCKI.

Z Wydz. Węglowego został delegowany dla oszacowania zasobów kopalń olkuskich inż. St. Doktorowicz-Hrebnicki, przy współudziale inż. P. Tincera.

W tym celu zgromadzono obszerny materiał: plany wyrobisk, profile otworów i t. p., dotyczące kopalń Bolesław, Ulisses, Józef oraz robót poszukiwawczych, prowadzonych na przylegających do tych kopalń terenach. Wykonano również szereg obserwacyj geologicznych na miejscu.

Szczegółowe sprawozdanie z wyników opracowania zebranych materiałów zostało przedstawione odnośnym władzom oraz było rozpatrywane na szeregu konferencyj, zwołanych dla wyjaśnienia możliwości uruchomienia kopalń tego terenu.

Na ogół zasobność rejonu Bolesławskiego (kop. Ulisses i Bolesław) w galman (o zawartości 13% Zn, 1–2% Pb) została oszacowana jak następuje: zasób stwierdzony około 600.000 t, prawdopodobny — 1.300.000 t, możliwy — bardzo poważny. W kopalniach pozostaje do 220.000 t stwierdzonych zasobów siarczków, z czego około ½ przypada na blendę cynkową (i galenę), reszta — na piryt, przeważnie zawierający pewną domieszkę blendy i galeny. Rejon Olkuski (kop. Józef, najbliższe okolice Olkusza) zawiera jedynie niewielką ilość zasobów stwierdzonych galmanu; kwestia zaś istnienia tutaj zasobów innych kategoryj nie może być rozwiązana bez dalszych robót poszukiwawczych.

W celu wyjaśnienia charakteru złóż wegla brunatnego w Małopolsce wschodniej na Roztoczu lwowsko-tomaszowskim inż. A. Makowski wykonał prace poszukiwawcze.

Wychodząc z założenia, że złoża węgla brunatnego są związane z obniżeniami powierzchni utworów kredowych, inż. A. Makowski, na podstawie objazdu terenu oraz danych z literatury, ustalił obecność i przypuszczalne wymiary 8 takich niecek węglonośnych; 1) Sochanie-Werchrata — $3~km^2$, 2) Radruż-Smolin — $12~km^2$, 3) Sołtysy — $1~km^2$, 4) Potylicz — $3~km^2$, 5) Dąbrówka-Monasterek — $3~km^2$, 6) Glińsko-Skwarzawa Stara — $8~km^2$, 7) Horodyska-Łozina-Hucisko — $55~km^2$, 8) Stawki-Karaczanów.

Dokładniejszemu zbadaniu poddano 4 niecki; wykonano tu wiercenia głębokie od 10 do 34 m i około 40 płytkich do 6 m. Zasoby tych niecek mogą być w przybliżeniu oszacowane jak następuje: niecka 4) — 3.000.000 t, 5) — 2.000.000 t, 6) — 4.000.000 t, 7) — 20.000.000 t; poza tym niecka 8 może posiadać znaczny zasób. Są to cyfry zasobów kategorii c (możliwe), mające wartość orientacyjną i wymagające dla swego potwierdzenia przeprowadzenia dokładniejszych robót poszukiwawczych.

Pokłady węgla mają charakter soczewkowaty; miąższość ich waha się od 0.5 do 3,5 m; przeciętna — 1,0 m. Analiza poszczególnych okazów węgla, wykonana w laboratorium P. I. G., wykazała zawartość popiołu od 3,8% (lignit) do 29,2%; części lotnych od 43% do 58%; ciepło spalania od 4.000 do 5.800 kal. Pod względem zawodnienia w najbardziej sprzyjających warunkach znajdują się niecki 4 i 6.

A. Makowski zwiedził złoża węgla brunatnego (tortońskiego) w terenie Pokuckim, gdzie są obecnie czynne 2 małe kopalnie. Ilość pokładów waha się od 1 do 3, grubość od 0,3 do 1,0 m. Węgiel wyróżnia się dobrą jakością; wykonana w laboratorium P. I. G. analiza jednego z okazów węgla z tego terenu dała dla ciepła spalenia cyfrę 6097 kal.

Wydział Naftowy. - Inż. Stefan Czarnocki.

Prace szły w 2-ch kierunkach: 1) zdjęcia geologiczne (patrz rozdział "Prace o charakterze ciągłym") i 2) prace specjalne.

Prace specjalne polegały na obliczeniu zasobów gazowych Polski.

Okręg Jasielski. Po porozumieniu z przedstawicielami Jasielskiego Urzędu Górniczego i Przemysłu Naftowego wybrano komisję w składzie: dr. H. Świdzińskiego, inż. A. Nieniewskiego, inż. J. Cząstki.

Zadaniem tej komisji było ustalenie kategorii złóż okręgu jasielskiego, oraz wydzielenie poszczególnych geologicznych elementów, dla których obliczenie zasobów gazowych przeprowadził inż. Cząstka.

W okręgu Jasielskim za elementy, dla których można było przeprowadzić obliczenia, uznano siodło Potoka i siodło Strachociny.

Siodło Potoka: elewacja główna (zapasy stwierdzone) obszar Sądkowa-Roztoki (zapasy stwierdzone) obszar Gliniczek-Sobniów (zapasy stwierdzone)

- 220.000.000 m³

- 1.700.000.000 ,, - 2.600.000.000 ,,

At distance on towards

Razem 4.520.000.000 m³

przy wykorzystaniu ciśnienia złożowego do 1 atm.

Dla obszaru Sądkowa-Roztoki przy ciśnieniu minim. 35 atm. (gazociąg dalekobieżny) zapas gazu nadający się do uzyskania redukuje się do 1.150.000.000 m³.

Antyklina Strachociny — zapasy prawdopodobne) — 1.100.000 m³.

Okręg drohobycki. Według inż. Czastki złoże Daszawy jest podzielone na dwa horyzonty: płytki i główny — glebszy.

Płytki horyzont (otwory Piłsudczyk, Basiówka, Polmin IV. V, VI, Łysa Góra, Sobieski, Chodowice I, II, Polmin IX) nie był eksploatowany do zupełnego wyczerpania, lecz po osiągnięciu końcowego ciśnienia otwory te pogłębiono do głównego horyzontu gazowego. Zasoby gazowe pozostające w płytkich horyzontach są oszacowane na 650.000.000 m³ przy ujęciu ciśnienia końcowego jako równego 5 atm; dotychczas z tego horyzontu wyprodukowano około 70.000.000 m³.

Dla obliczenia zasobów głównego horyzontu obszar Daszawski został podzielony na pięć stref, obejmujących otwory o zbliżonej wartości ciśnień na zamkniętej głowicy.

Otwory w strefie V (Polmin V, Polmin VI, Chodowice I i II) znajdują się w początkowym stadium eksploatacji i dla obliczenia zasobów w tej strefie kategorii prawdopodobnych zapasów jest jeszcze brak odpowiednich danych. Cztery strefy (I — IV) obszaru Daszawskiego mają powierzchnię około $8,2\ km^2$, strefa V — $3,8\ km^2$.

Sumaryczne zapasy, zaliczone do kategorii stwierdzonych, wynoszą na tych strefach dla głównego horyzontu, licząc do końcowego ciśnienia eksploatacyjnego równego:

1 atm. — 10.600.000.000 m³
5 " — 9.900.000.000 "
10 " — 8.950.000.000 "
25 " — 6.200.000.000 "
35 " — 4.350.000.000 "

Do terenów kategorii gazowych można zaliczyć:

- tereny polożone na przestrzeni od rzeki Tyśmienicy do rzeki Stryj na długości do 26 km;
- 2) tereny leżące na przestrzeni od otworu Basiówka w Daszawie do rzeki Łomnicy koło Kałusza na długości około 38 km.

Do kategorii ropnych zaliczono tereny w strefie od rzeki Tyśmienicy do okolic Przemyśl-Mościska, na długości do 70 km. W przyszłości, w miarę rozwoju wierceń na terenach różnych kategoryj, należy liczyć się z przesunięciem terenów od kategorii niższej do kategorii wyższej.

Dla obliczenia zasobów na terenach Kałusza i Kosowa brak jeszcze odpowiednich danych.

Badania hydrogeologiczne - Prof. Romuald Rosłoński.

Prof. dr. inż. R. Rosłoński, b. naczelnik wydziału Hydrogeologicznego, przeprowadził badania uzupełniające głębokich wierceń, studzien i źródeł na arkuszach mapy (1:100.000) Pabianice, Łódź, Ozorków część wschodnia i Skierniewice, uporządkował dane zebrane na wszystkich 16-tu arkuszach, składających się na zamierzone wydawnictwo mapy hydrologicznej Łódź-Piotrków (1:300.000), po uzgodnieniu tychże z prof. Samsonowiczem z danymi, zawartymi w literaturze, opracowanymi wspólnie w latach ubiegłych.

Prof. Jan Samsonowicz i prof. R. Rosłoński opracowali program badań na ark. Radom.

Terenowymi badaniami hydrogeologicznymi na arkuszu Radom (1:300.000) byli zajęci pp. współpracownicy tymczasowi:

mgr. K. Głażewski — pracował na arkuszach map (1:100.000): Mszczonów (110 punktów obserwacyjnych), Nowe Miasto (107), Przysucha (126), Końskie (100), Ilża (91);

absolw. Akademii Górn. Stefan Czapla — pracował na arkuszach map (1:100.000): Grójec (131 p. o.), Garwolin (105), Białobrzegi (133), Kozienice (92), Radom (113), Zwoleń (110);

stud. Akad. Górn. Cz. Hakiel – pracował na arkuszach map (1:100.000): Zelechów (150 p. o.), Dęblin (168), Puławy (168), Solec (160), Opole (127).

Geofizyka - Inż. Stefan Daszyński.

Badania magnetyczne.

Badania magnetyczne polegały na robieniu zdjęcia rozmieszczenia względnej składowej pionowej ziemskiego pola magnetycznego na 1) Wołyniu, 2) w Okręgu Centralnym i Gór Świętokrzyskich, 3) na Pomorzu i Kujawach oraz 4) na terenach występowania bazaltów na Wołyniu.

1) Grupa Wolyńska. Kierownik inż. W. Rymarski, dwóch pomocników dwa wariometry magn., 15.100 km² zdjęcia regionalnego, 2.800 stacyj na obszarze od Horynia do Sanu, między równoleżnikami Łuck i Brody.

- 2) Grupa Centralna. Kierownik inż. B. Bański, 4 pomocników, 5 wariometry, 10.700 km² zdjęcia regionalnego, stacyj 1400, 110 km² zdjęcia szczegółowego, stacyj 840, obszar: od Sanu do Kielc, między równoleżnikami Sandomierz i Rzeszów. Badania szczegółowe w okolicy występowania diabazów od Barda do Daleszyc.
- 3) Grupa Kujawsko-Pomorska. Kierownicy: inż. W. RYMARSKI i inż. A. ŻEWIER-ŻEJEW, 3 pomocników, 5 wariometrów, 9.050 km², zdjęcia regionalne, stacyj 2975, obszar: woj. Pomorskie i Poznańskie.
- 4) Grupa Wołyńska szczegółowa. Kierownik inż. A. Żewierżejew, 2 pomocników, 2 wariometry, 130 km² zdjęcia szczegółowego, stacyj 5413, obszar: ark. map 1:25.000, Gródek koło Równego i Hończarycha.

Każda grupa miała przydzielony jeden samochód typu "Łazik", Polski Fiat 508, poza tym do pomiarów wynajmowano na miejscu furmanki, lub sporadycznie — taksówki.

Badania grawimetryczne.

Do normalnej pracy polowej dwu aparatów Thyssen'a (Th 48 i Th 52) sprowadzono dwa samochody "Hanomag-Rekord", które zostały specjalnie przystosowane do transportu grawimetrów oraz do wykonywania obserwacyj bez otwierania wozu.

Pierwsza grupa grawimetryczna. Kierownictwo pierwszej grupy grawimetrycznej zostało powierzone inż. Stan. Pawłowskiemu, który aż do końca okresu sprawozdawczego pracował aparatem Th. 48, mając do pomocy jednego współpracownika.

Dla wypróbowania dokładności grawimetru inż. Pawłowski przeprowadził o b ustronny pomiar na profilu Warszawa — Kurów — Radom — Warszawa długości 313 km. Otrzymał przy tym jako błąd zamknięcia 0,7 mgal, wobec czego następne profile mierzył tylko w jedną stronę. Ważniejsze z nich są następujące: Warszawa — Piotrków — Kielce; Kurów — Lublin — Lwów — Jaworów — Jarosław — Rzeszów — Tarnów — Stopnica — Pińczów Kielce — Radom — Opoczno — Piotrków; Piaski Luterskie — Chełm — Hrubieszów — Łuck — Dubno — Krzemieniec — Wiśniowiec. Ponadto szereg profilów krótszych i wielokrotnie z sobą powiązanych, a stanowiących sieci regionalne lub lokalne, np. w okolicy pomiędzy Łuckiem a Horochowem, dalej w trójkącie Wisła — San — linia kolejowa Jarosław — Tarnów, wreszcie w obszarze pomiędzy Pilicą a Kielcami.

Od 13 sierpnia 1937 do 28 marca 1938 pierwsza grupa pracowała w terenie 173 dni i wykonała 2760 km profilu grawimetrycznego, a zdjęciami szczegółowymi pokryła powierzchnię ok. 4500 km²; ilość punktów pomierzonych i obliczonych wynosi 998.

Druga grupa grawimetryczna uruchomiona została w początkach września pod kierownictwem E. W. Janczewskiego, który do końca okresu sprawozdawczego (5. IX. 37 — 31. III. 38) miał jednego współpracownika do pomocy.

Po kilku próbnych pomiarach w okolicach Warszawy, grupa ta wykonała profil grawimetryczny Warszawa — Łowicz — Kutno — Włocławek — Toruń, przy czym okazało się, że wyniki grawimetru zgadzają się z wynikami wahadłowymi na punkcie Toruń w granicach błędu tych ostatnich.

W dalszym ciągu prac rozpoczęto zdjęcia regionalne na terenie tak zwanego horstu kujawskiego. Ogółem przestrzeń pokryta zdjęciami w okresie sprawozdawczym liczy około 7000 km², z 437 punktami pomierzonymi i obliczonymi w ciągu 146 dni spędzonych w terenie. W tej liczbie jest 114 punktów węzłowych i podstawowych oraz 323 punkty szczegółowe. Dotychczasowy stan prac pomiarowych pozwolił na skompensowanie i obliczenie dokładne tylko jednej części sieci podstawowej na około 3500 km², a mianowicie w obszarze leżącym pomiędzy Gnieznem — Wągrowcem — Kcynią — Nakłem —

Bydgoszczą — Inowrocławiem i Strzelnem, podczas gdy połać południowo - wschodnia, sięgająca po Toruń — Włocławek — Brześć Kuj. — Sompolno — Kleczew, wymaga pomiarów uzupełniających.

Razem na obie grupy grawimetryczne wypada 319 dni prac w terenie, 1435 punktów pomierzonych i obliczonych a rozmieszczonych na 3014 km profilów niezależnych oraz na 11500 km² powierzchni, pokrytej zdjęciami regionalnymi i szczegółowymi.

Niektóre tereny zbadane grawimetrycznie były również badane metodą magnetyczną. W okolicach Dębowej Karczmy (między Łuckiem i Horochowem) obraz wybitnej dodatniej anomalii magnetycznej (pionowej) pokrywa się uderzająco z obrazem dodatniej anomalii grawimetrycznej. Inaczej ma się rzecz w regionie kujawsko-pomorskim, gdzie wielka depresja grawimetryczna nad dolną Wisłą, znana ogólnie z pomiarów wahadłowych, a częściowo też z obecnych pomiarów grawimetrem Thyssen'a, zaznacza się magnetycznie jako rozległa anomalia dodatnia. Daleko idąca zgodność obrazu magnetycznego i grawimetrycznego przejawia się również w trójkącie między Wisłą a Sanem.

Dzięki wykonaniu szczegółowego zdjęcia grawimetrycznego na obszarze między Pilicą a Górami Świętokrzyskimi (od Przedborza, Piotrkowa, Tomaszowa Maz., Nowego Miasta nad Pilicą — po okolice Suchedniowa i Mniowa) uzyskało się dodatkowe kryteria dla ustalenia przypuszczalnej budowy geologicznej w okolicy zamierzonego wiercenia poszukiwawczego, mającego za zadanie zbadać położenie cechsztynu i dotrzeć do utworów karbońskich.

W rejonie kujawsko-pomorskim, pomiędzy Barcinem o Pakością ujawniła się bardzo charakterystyczna anomalia grawimetryczna, wskazująca na bardzo znaczny defekt mas w głębokości nieznacznej. Zarys jej zbliżony do nieprawidłowego owalu obejmuje przeszło 20 km². Anomalia ta jest podobna do anomalii koło folw. Góra i do anomalii koło Inowrocławia, tylko różni się od nich swą skalą wielokrotnie większą. Robiąc założenie, iż anomalia Barcińska wywołana jest jedynie przez wypiętrzające się słupowo masy solne, można obliczyć, że strop tych mas nie będzie leżał głębiej niż 400 m.

Ponieważ na przestrzeni przeszło 5000 km² zbadanego obszaru (od linii Gniezno — Wapno — Kcynia na zachodzie, aż po linię Gniewkowo — Służewo — Radziejów — Sompolno na wschodzie) nie występuje żadna inna wybitniejsza anomalia grawimetryczna o charakterze zbliżonym do Inowrocławskiej, przeto anomalia Barcińska musi być uważana jako miejsce, gdzie istnieje największe prawdopodobieństwo natrafienia na słup solny dużych rozmiarów. Dla sprawdzenia tej możliwości zaprojektowane zostało wykonanie próbnego wiercenia w środku tej anomalii. Dnia 3 marca 1938 obrano w tym celu punkt, leżący przy drodze z folwarku Zalesie do wsi Sadłogoszcze, odległości około 3/4 km od Zalesia (powiat Szubiński, województwo Pomorskie).

Badania grawimetryczne wahadłowe - Inż. A. Kwiatkowski.

Pod kierownictwem inż. A. KWIATKOWSKIEGO personel Głównego Urzędu Miar wykonał na zlecenie P. I. G. grawimetryczne pomiary wahadłowe w 66 punktach oddalonych między sobą co 30 do 50 km na terenach województw: Warszawskiego, Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego i Wołyńskiego.

Badania sejsmiczne - Dr. inż. Z. Mitera.

Pod kierownictwem dra inż. Z. MITERY grupa sejsmiczna S. A. "Pioniera" wykonała na zlecenie P. I. G. badania sejsmiczne metodą refleksyjną, jak również refrak-

cyjną na terenie trójkąta Wisła, San, Baranów, Nisko, Rudnik. Powierzchnia objęta badaniami wynosi około 1750 km^2 , ilość punktów strzałowych: 27. Czas trwania prac: ed 1. VII. $\rightarrow$ 6. VIII. 37.

Drugim zadaniem było zbadanie możliwości zastosowania metody sejsmicznej na terenie t. zw. Centralnej depresji karpackiej. W tym celu wykonano 16 punktów na profilu Zagórz — Średnie Wielkie oraz 5 punktów na profilu Hoszów — Lutowiska. Praca trwała od 25. X. — 26. XI. 37.

Badania elektryczne - Inż. J. Rozenzweig z S. A. "Pionier".

Inż. J. Rozenzweig z S. A. "Pionier" wykonał na zlecenie P. I. G. próbne badania geoelektryczne metodą oporową oraz polaryzacyjną w okolicy Olkusza oraz polaryzacyjną w okolicy Olkusza oraz w okolicy kop. "Staszic" w Rudkach.

B. PRACE O CHARAKTERZE CIĄGŁYM.

Wydział geologii regionalnej — Prof. Bohdan Świderski. GÓRY ŚWIETOKRZYSKIE I PODKARPACIE — Jan Czarnocki.

Obszar Świętokrzyski.

Na obszarze Świętokrzyskim w zakresie kartografii geologicznej wykonane zostały zdjęcia na następujących arkuszach mapy 1:100.000.

Tomaszów Mazowiecki, na którym pracował p. mgr. Kobyłecki wykonywując około 120 km² zdjęć. Na obszarze tym wykonano szczegółowe prace w zakresie stratygrafii dolnej kredy i górnej jury. Zwłaszcza w zakresie meokomu, na tym obszarze najlepiej odsłoniętego, zebrany został materiał uzupełniający do charakterystyki tej serii. Prace te wykonano za pomocą płytkich szybików i otworów wiertniczych i wyjaśniono występowanie rud żelaza, dawniej eksploatowanych tu w utworach neokomu. Stwierdzono ciągły pokład rud syderytowych o charakterze konkrecyjnym. Pokład zawierający konkrecje wynosi 70—75 cm i położony jest w spągu glin czarnych piętra walanżyńskiego, a ponad mułkami i glinami ochrowymi infrawalanżynu. Na m³ urobku warstwy konkrecyjnej przypada 320 kg konkrecji o średniej zawartości Fe 26,26%, CO2 26,42%, CaO 12,92%, Mg 2,73%; pozostałość: krzemionka i części nierozpuszczalne 12,47%. W połud. części ark. na terenie dolnej kredy występują białe piaski i piaskowce kwarcowe (Biała Góra, eksploatowana na potrzeby hut szklanych).

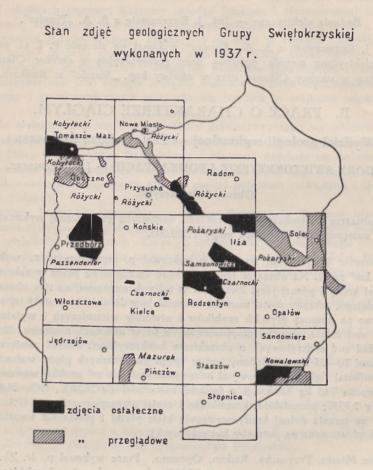
Nowe Miasto, Przysucha, Radom, Opoczno. Prace wykonał p. dr. Zb. Różycki. Szczegółowo został skartowany (1:25.000) obszar rudonośny jurajski między Jastrzębiem a Koryciskami, poza tym — przedłużenie tej strefy rudonośnej dalej ku pn. do linii Plec-Komorów. Ustalono tu po raz pierwszy granicę między serią retycko-liasową i jurą brunatną. W obrębie jury wyróżniono 4 jednostki stratygraficzne: bajos, wezul, baton i kellowej.

W jurze brunatnej stwierdzono obecność 3 niezależnych od siebie poziomów rudonośnych: 1) w dolnej części wezulu, 2) na granicy wezula i batonu oraz 3) w części stropowej jury brunatnej.

W pierwszym poziomie stwierdzono obecność kilku pokładów syderytów, na których wychodniach występują znane złoża żelaziaka brunatnego. W poziomie 2 i 3 występują jedynie żelaziaki brunatne o nieregularnych złożach.

Wyjaśniono poza tym warunki geologiczne i zapasy rud limonitowych kopalni Boży Dar w Koryciskach. Jest to złoże gniazdowe, o ograniczonym zasięgu. Dodatkowo ustalono przebieg granicy jury brunatnej w północno-zachodniej części Gór Świętokrzyskich. Praca ta jest w związku z dalszymi poszukiwaniami rud żelaza na tym obszarze, dotąd b. mało znanym, ze względu na znaczną pokrywę utworów dyluwialnych.

W ok. Lesicy, Medkowa i Odrzywolu stwierdzono rudy żelaza, które zgłoszone zostały na rzecz Skarbu Państwa.

Na arkuszu Przedbórz p. E. Passendorfer wykonał rewizję swych dawnych zdjęć z lat 1922 — 26. Ustalono kolejność stratygraficzną, głównie kajpru i liasu, przy czym w utworach liasowych stwierdzono istnienie starych robót górniczych na rudy żelaza w Sielcu, Nowej Górze i w okol. Wicrzchowisk. Rudy syderytowe tego obszaru w przybliżeniu mogą odpowiadać poziomom rudonośnym: starogórskiemu, łazienkowskiemu i podlewskiemu (na ark. Koneckim). Podobne rudy stwierdzono w Julianowie w okol. Salborowic na zachodnim skrzydle antykliny Szkucin — Diabla Góra.

Na arkuszu Ilża prace wykonane zostały przez p. prof. J. Samsonowicza. Zdjęcia przeważnie reambulacyjne w skali 1:25.000 na przestrzeni 152 km^2 . Ogólne wyniki,

zwłaszcza w zakresie stratygrafii, nie odbiegają od schematu zasadniczego z 1929 r. Jedynie przebieg niektórych linij uskokowych został na mapie nieco skorygowany.

W pn. wsch. części tegoż arkusza i arkusza Solec zdjęcia wykonane zostały przez p. mgr. Pożaryskiego na przestrzeni 162 km². Przeprowadzono po raz pierwszy szczegółowy podział stratygraficzny kredy, z wyróżnieniem wątpliwego na razie neokomu, poza tym albu, cenomanu, turonu, emszeru i senonu. Cenoman na tym obszarze zawiera złoża fosforytowe i dochodzi do 16 m grubości. Poziom piasków cenomańskich jest jednak nicciągły. Fosforyty występują w 3 różnych poziomach. Najbogatsze złoże stwierdzono w piaskach dolno-cenomańskich o grubości dochodzącej do 1,5m z warstwą 20 cm silnego zagęszczenia fosforytów. Wychodnie takich pokładów stwierdzone zostały na przestrzeni 2 km o szerokości 10 do 20 m w Chwałowicach i na przestrzeni 3 km w Krzyżanowicach.

W utworach cenomańskich stwierdzono nadto glinki ceramiczne eksploatowane na linii Jedlanka, Walentynów, Krzyżanowice.

Arkusz Kielce, J. Czarnocki. Wykonano zdjęcia uzupełniające przed ostatecznym wydaniem tego arkusza. Tyczy się to zwłaszcza zdjęć szczegółowych starych robót górniczych w obrębie kop. Włodzimierz p. Kielcami (w skali 1:12.500) oraz zdjęć w obrębie złoża barytu w Strawczynku. Zapasy złoża barytu obliczono tu na 50 tys. t.

Arkusz Bodzentyn, J. Czarnocki. Wykonano zdjęcia w pn. zach. części arkusza na przestrzeni 162 km². Po raz pierwszy rozpoziomowano tu szczegółowo sylur, dewon dolny i dewon środkowy; dzięki temu ujawniono w serii łysogórskiej wtórne elementy strukturalne (synklina dautońska). Szczególny nacisk położono na zbadanie licznych dyslokacji typu Rudek. W okol. Rudek wykonano szczegółowe zdjęcia, wyjaśniające sytuację geologiczną złoża pirytu.

Arkusz Pińczów. Zdjęcia wykonał p. dr. A. Mazurek na przestrzeni około 100 km². Autor cofa pierwotny swój pogląd na stratygrafię kredy, wymagającą wg. niego specjalnych studiów.

Arkusz Sandomierz. Zdjęcia w skali 1:25.000 wykonał p. K. Kowalewski na przestrzeni 193 km² w południowej części arkusza po stronie zachodniej Wisły i 64 km² po wschodniej stronie rzeki, gdzie z braku map topograficznych wykonano zdjęcia przeglądowe w skali 1:100.000. Rozpoziomowano szczegółowo utwory mioceńskie, w których po raz pierwszy w świętokrzyskim stwierdzono obecność bentonitu i skały typu tufitowego.

W licznych punktach zebrano obsity materiał paleontologiczny.

W wymienionych pracach brali udział w charakterze pomocników pp.: K. Czarnocka, W. Karaszewski, J. Poborski i A. Owczarek.

Podkarpacie:

J. CZARNOCKI.

a) Celem porównania facji miocenu daszawskiego z miocenem między Wisłą i Sanem sprofilowano szereg otworów rdzeniowych, wykonanych przez T-wo "Gazolina"; próbki oddano do dyspozycji P. I. G. Z nich kompletne profile wykonano na otworze "Zagończyk" w Baliczach (728,20 m), "Chodowice" N. 2 (666 m); poza tym Balicze II

w Daszawie, "Jan Sobieski", "Basiówka" od 492 m do 694 m, "Pod Dębiną", "Bystry", "Balicze I". Stwierdzono, że facja tortonu na Zachodzie nie różni się od facji daszawskiej. Wniosek ten usprawiedliwia poszukiwania gazów na tym obszarze.

b) Sprofilowano szczególowo otwór rdzeniowy, wykonany przez "Gazoline"

w Debicy do gleb. 1019 m.

c) Skartowano lewy brzeg Wisłoki na przestrzeni między Przecławiem a Dębicą.

d) Po zwiedzeniu ważniejszych odsłonięć miocenu między Dąbrową i Tarnowem ustalono stosunek tortonu daszawskiego do starszych warstw, t. zw. chodenickich i grabowieckich. Stanowią one spąg serii daszawskiej i należą jeszcze do tortonu górnego.

e) Zorganizowano prace stratygraficzno-paleontologiczne na najmniej znanym odcinku miocenu Roztocza lubelskiego. Pod kierunkiem sprawozdawcy pracę wykonał

p. Areń z funduszów T-wa "Muzeum Ziemi".

- f) Wykonano prace na Roztoczu Rawskim między Horyńcem i Niemirowem. Miały one na celu wyjaśnienie charakteru tektoniki krawędzi Roztocza i stratygrafii tamtejszego miocenu. Stwierdzono powolne przejście facjalne w miocenie między Roztoczem i zapadliskiem przykarpackim. Ujawniono nadto obecność słabych undulacyj tektonicznych o kierunku niezgodnym z przebiegiem krawędzi Roztocza. Na przewidywaną dawniej obecność wielkiego uskoku, oddzielającego miocen Podkarpacia od miocenu Roztocza, brak tu danych.
- g) Dla celów porównawczych stratygrafii ogólnej miocenu Przedgórza i jego związku facjalnego z miocenem facji podkarpackiej wykonano prace w okol. Podhorzec, Oleska i Jasionowa. Zebrano liczne profile stratygraficzne, które pozwoliły na ustalenie związku facjalnego Roztocza lubelskiego z niecką miodoborską Podola.
- h) W tym samym celu porównawczym zwiedzono ważniejsze odsłonięcia miocenu w okol. Rybnika na G. Śląsku, ustalając przewodnie rysy facjalne i stratygraficzne tutejszego miocenu. Dane te pozwalają na wyjaśnienie związku geograficznego miocenu Slaska z obszarami położonymi na wschód. Między innymi, stwierdzono tu obecność przewodniej warstwy erwiliowej, stanowiącej punkt wyjścia dla ogólnej stratygrafii tortonu.

i) Wykonano badania hydrogeologiczne na obszarze Centralnym w Dębach pod Majdanem, dla nowobudującej się fabryki. Wskazano tereny o wystarczającej ilości wód

dla celów gospodarczych osiedla i fabryki, wynoszące ponad 300 m³/godz.

Dr. B. BÖHM.

Na Przedgórzu w okol. Sambora zbadano szczegółowo mało znaną poprzednio faunę miocenu w Czaplach. Na podstawie 17 gatunków miocen tutejszy zaliczono do tortonu dolnego.

POLSKIE ZAGŁĘBIE WĘGLOWE 1 — inż. Stefan Czarnocki.

1) Inż. St. Doktorowicz-Hrebnicki skartował północny brzeg oddanego obecnie do druku arkusza Ząbkowice (dawniej - Golonóg); tę mianowicie jego część, którą ostatnio dołączono do już opracowanego arkusza, wskutek zmiany cięcia arkuszowego.

Przy pomocy współpracownika tymczasowego J. Krzyżkiewicza i studenta Akademii Górniczej R. NIELUBOWICZA, rozpoczął on rewizję południowej połowy arkusza

Do sprawozdania tegorocznego nie dołączono skorowidza arkuszy szczegółowej Mapy Geologicznej Polskiego Zagłębia Węglowego w skali 1:25.000, gdyż nieotrzymano dotychczas z Wojsk. Instytutu Geograf. nowego cięcia i nowych nazw, wprowadzonych do map topograficznych tego obszaru.

Katowice, wydanej przed 15 laty przez Pruski Urząd Geologiczny (badania terenowe r. 1910—11). Północna połowa tego arkusza została już opublikowana jako część arkusza Grodziec, do ukończenia arkusza pozostaje głównie zebranie odnośnego materiału z kopalń.

- 2) Inż. prof. A. Makowski przeprowadził pewne uzupełniające badania terenowe na arkuszu Wodzisław i zebrał tu dodatkowy materiał, dotyczący budowy karbonu tego arkusza w biurze mierniczym Gwarectwa Rybnickiego.
- 3) Badaniami paleobotanicznymi byli zajęci współpracownicy tymczasowi J. Zerndt, T. Bocheński i St. Stopa.

Dr. J. ZERNDT przeprowadził badania megaspor w kilku poprzednio niedostępnych pokładach na kop. Libiąż, ciekawych ze względu na możliwość przynależności najwyższych z pośród nich do warstw stefańskich.

Badania te dostarczyły między innymi pewnych wytycznych do sparalelizowania pokładów wymienionej kopalni z pokładami kop. Siersza; ujawniły one mianowicie duże podobieństwo w zespołach spor pokładu Aleksy na Libiążu do pokładu Elżbieta w Sierszy oraz pokładu Paweł w Libiążu do p. Izabela. Dalej wykryły dużą różnicę pomiędzy pokładem Paweł, a pokładami leżącymi wyżej; wobec tej różnicy, granicę pomiędzy warstwami chełmskimi, a libiąskimi, o ile się opierać na charakterze spor, należałoby, zdaniem J. Zerndta, prowadzić ponad pokładem Paweł. Co się tyczy najmłodszych pokładów w Libiążu (0,6 i 0,4), to charakter megaspor, nie rozstrzygając decydująco wieku, przemawia raczej przeciw przynależności ich do piętra stefańskiego.

- T. Bocheński kontynuował swą pracę nad florą różnych poziomów karbonu, prowadzoną już od szeregu lat.
- S. STOPA w dalszym ciągu badał florę warstw rudzkich. Badania były prowadzone na kop. Wujek oraz Katowice (dawniej Ferdynand). Zebrane dane zezwoliły na ściślejsze odgraniczenie na pierwszej z tych kopalń warstw rudzkich od orzeskich; za pokład graniczny pomiędzy tymi poziomami możnaby na podstawie flory, uważać tu pokład XIV. Przy tym założeniu pełna miąższość warstw rudzkich wyniesie na kop. Wujek (szyb Krakus) 418 m, na kop. Katowice (otw. Christnacht) 334 m. Materiał florystyczny został zebrany też na kop. Silesia.

Badania petrograficzne węgla były wykonywane przez współpracownika tymczasowego dr. inż. A. Dratha. Zadaniem ich było wyświetlenie zależności pomiędzy stopniem uwęglenia, a charakterem petrograficznym węgla w poszczególnych pokładach w jednym i tym samym profilu pionowym na kop. Dębieńsko (7 pokł.).

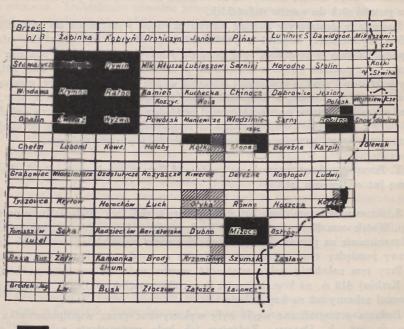
WOŁYŃ, PODOLE I POLESIE.

- Grupa dr. Zb. Sujkowskiego dokończyła kartowania arkusza Mizocz w skali 1:25.000, opierając się na danych z przeszło tysiąca studzien chłopskich. Oprócz mapy powierzchniowej wykonano mapy specjalne: podłoża przedczwartorzędowego (mapa odkryta, izohips górnej powierzchni kredy, grubości lessu, występowania kopalin użytecznych).
- Grupa prof. St. Małkowskiego prowadziła dalsze kartowanie arkusza Rokitno w części bardziej zabagnionej terenu. Kartowała krystalinikum na arkuszu Korzec. Zbie-

rała materiały do badań strefy miedzionośnej Wołynia, wykrywając ślady miedzi w szeregu nowych punktów i po raz pierwszy spotykając ślady arsenu.

- Prof. J. Samsonowicz kartował nadal część arkusza Stepań i prowadził badania stratygraficzne na ark. Tarnopol (1:300.00).
- Mgr. E. Rühle rozpoczął kartować arkusz Kołki (dwie sekcje 1:25.000), gdzie skonstatował, iż podłoże kredowe leży w znacznej mierze bardzo płytko na 2 3 m od powierzchni i że rozwijają się na nim zjawiska krasowe.

Stan zdjeć geologicznych Grupy Wołyńskiej

- obszary skartowane do 1937 r. włącznie
- projektowane do kartowania w 1938 r.,
- Dr. W. Zych poszukiwał w seriach Old Redu Podola śladów miedzi w łupkach przewarstwiających piaskowce. Spotkał ślady miedzi w 7 punktach koło Uścieczka i Iwania Złotego.
- H. Czeczottowa prowadziła prace w zakresie poszukiwań paleobotanicznych, pozostających w związku z wyjaśnieniem wieku formacji węgli brunatnych. Zwiedzono najważniejsze punkty występowania flory mioceńskiej w okol. Lwowa, a nadto przeprowadzono eksploatację szczegółową w Zaleścach na Wołyniu. Zebranu tu 830 okazów.

KRESY PÓŁNOCNO-WSCHODNIE.

Grupa prof. St. Małkowskiego — prowadziła kartowanie 9 arkuszy mapy 1:100.000, jako podkładu do wykonania przeglądowej mapy Wileńszczyzny w skali 1:300.000, o charakterze petrograficznym. Zdjęto arkusze: Różanka, Nowy Dwór, Marcinkowice, Olkieniki Wsch., Olkieniki Zach., Wilno, Nowa Wilejka, Mejszagoła. Woroniany.

Na obszarze tym rejestrowano występowanie rudy darniowej, kredy piszącej, kredy jeziornej, wielkich nagromadzeń kamieni i głazów, zarówno krystalicznych jak wapiennych oraz torfowisk.

Pracę prowadzono w czterech sekcjach. Zimą opracowywano zebrany w terenie materiał.

- I. DABKOWSKA prowadziła badania torfowisk na arkuszach Świr i Koziany. Na obu arkuszach stwierdzono (29,37%) powierzchni zbadanego terenu zajętej torfowiskami (16.023 hektarów). Zajęto się stopniem kwasowości torfowisk, a następnie przy współpracy pracowni chemicznej P. I. G. wartością kalorymetryczną torfu, która średnio w stanie wilgotnym dała około 4.000 kaloryj na kilogram. Kubaturę torfu określono na ponad pół miliona m³.
- Dr. B. HALICKI prowadził badania dyluwium (głównie interglacjałów) w dolinie Niemna w górę rzeki od Grodna (z jednym pomocnikiem).
- L. Sawicki prowadził badania dyluwialne (stratygrafia dyluwium) na sąsiednim obszarze koło Grodna (dwie osoby pomocnicze).

KARPATY - Prof. Bohdan Świderski.

Nad zdjęciami geologicznymi pracowało na obszarze Karpat, z ramienia P. I. G., w 1937 roku 19 geologów. W tej liczbie mieściło się 2-ch geologów etatowych, 4-ch współpracowników stałych i 13 współpracowników letnich. Suma przepracowanych w terenie geologo-miesięcy — wyniosła 58. Dokonano szczegółowych zdjęć geologicznych w skali 1:25.000 na obszarze około 1100 km². W opracowaniu były następujące arkusze map, w/g skorowidza map 1:100.0000, licząc od W na E:

11-	7.vwiec	_	dr	S	SOKOŁOWSKI,	U.	I. Kraków.
l. ark	Zvwiec		ur.	٥.	SOKOLOWSKI,	U.	J. ICIAKOW.

2. " Wadowice — doc. dr. M. Książkiewicz, U. J. Kraków.

3. " Babia Góra — doc. dr. M. Książkiewicz i K. Beres, U. J. Kraków.

4. " Wieliczka – dr. J. Burtanówna, U. J. Kraków.

5. " Rabka — prof. dr. B. Świderski i mgr. L. Watycha, P. I. G.

6. " Zakopane – dr. F. Rabowski, Zakopane.

7. "Bochnia – dr. K. Ciszewska, U. J. Kraków.

8. " Szczawnica – dr. L. Horwitz, Warszawa.

9. "Pilzno — doc. dr. H. Świdziński, P. I. G.

10. " Gorlice — doc. dr. H. Świdziński, P. I. G. i dr. Stanisław Wdowiarz.

11. " Jasło – inż. J. Obtułowicz, "Pionier" Lwów, dr. M. Kli-MASZEWSKI, U. J. Kraków.

12. "Sanok — dr. St. Krajewski, P. I. G., dr. M. Klimaszewski, U. J. Kraków, mgr. A. Токаrski, P. I. G., dr. Т. Сневоwski, Inst. Naft. Krosno.

Burkut

13. ark.	Lesko	_	dr. Z. Opolski, Krzemieniec.
14. ,,	Przemyśl	_	dr. L. Horwitz, Warszawa, dr. J. WDOWIARZ, Polit.
			Lwów.
15. ,,	Ustrzyki Dolne	_	dr. L. HORWITZ, Warszawa, dr. Z. OPOLSKI, Krze-
			mieniec.
16. "	Stary Sambor	1	dr. S. Krajewski, P. I. G.
17. "			mgr. K. Guzik, P. I. G.

W sumie, w opracowaniu było 18 arkuszy. Z tej liczby zostały ukończone dwa arkusze (Wadowice, Ustrzyki Dolne); rozpoczęto kartować arkusz Babia Góra; kontynuowano szczegółowe zdjęcia na 15-tu arkuszach. Na dwóch arkuszach (Gorlice, Pilzno) dokonano ponadto przeglądowych zdjęć geologicznych dla Mapy Obszarów Naftowych Karpat Środkowych w skali 1:200.000, którą oddano do druku.

mgr. A. Tokarski, P. I. G.

W granicach arkuszy Jasło i Sanok wykonano szczegółowe zdjęcia geologiczne w skalach 1:2.880 i 1:12.500 na zachodnim gazowym odcinku siodła potockiego, pomiędzy Jasłem i Jaszczwią oraz na wschodnim przedłużeniu tego siodła, pomiędzy Krościenkiem Wyżnym i Bukowem.

Podczas wykonywania regionalnych zdjęć i szczegółowych badań geologicznych na wyżej wymienionych arkuszach został szczegółowo odnotowany litologiczno-petrograficzny skład utworów fliszowych, opracowano stratygraficzne ułożenie tych utworów oraz ich budowę tektoniczną. Odnaleziono i wycksploatowano dość obfite fauny kopalne w utworach kredowych na ark. Wadowice oraz w utworach kredowych i eoceńskich na arkuszu Zabie.

Podczas wykonywania szczegółowych zdjęć geologicznych rejestrowano występowanie minerałów użytecznych. M. in. znaleziono cienkie wkładki i warstewki rud manganowych w utworach eoceńskich: w okolicy Kurowa (ark. Babia Góra) i na obszarze gmin Męcinka (ark. Jasło). Syderyty znajdowano pośród t. zw. warstw beloweskich na ark. Babia Góra, pośród warstw krośnieńskich w gminach Sądkowej i Rostok (ark. Jasło) i w kredzie dolnej, w obrębie ark. Przemyśl. Złoża ochry znaleziono w utworach dolno-kredowych na ark. Pilzno, w okolicy Siemiechowic.

Wycieki ropne zarejestrowano w granicach arkusza Sanok, na siodłach zbudowanych z warstw krośnieńskich, na SW od Tyrawy Solnej, oraz w obrębie arkuszy Ustrzyki Dolne i Lesko, w miejscowościach Łopienka, Polanki, Terka, Studenne, Rajskie, Sawkowczyk i Polańczyk.

Zródła solne znaleziono w okolicy Sidziny (ark. Babia Góra), źródła siarczane — w granicach ark. Wieliczka (miejscowości Komornik i Kobielnik) i na ark. Ustrzyki Dolne i Lesko.

Prócz źródeł mineralnych odnotowywano ważniejsze występowania źródeł zwykłych.

Wreszcie zaznaczono na mapach ważniejsze kamieniołomy skał karpackich, przede wszystkim piaskowców, eksploatowanych głównie dla celów lokalnych.

W działe zagadnień naukowych dotyczących Karpat, prof. dr. S. Jaskólski rozpoczął z ramienia P. I. G. petrograficzne opracowanie skał fliszu karpackiego wzdłuż dwóch ciągłych profilów pomiędzy Krosnem i Węglówką i w dolinie rzeki Białej pod Grybowem. Badania stratygraficzne prowadzili w Karpatach w r. 1937, w porozumieniu z P. I. G., prof. dr. W. Rogala i dr. B. Kokoszyńska. Została wyeksploatowana i opracowana fauna dolno-kredowa z miejscowości Słotowa (ark. Pilzno), ukończono badania nad łupkami spaskimi na ark. Stary Sambor, wreszcie zebrano stosunkowo obfity materiał paleontologiczny w Korczynie, Synowodzku, Koniuszy i w Babicach z Kosinie.

C. PRACE BIUR I ZAKŁADÓW.

Biuro rejestracji wierceń, złóż, materiałów ceramicznych i drogowych.

Biuro jest obecnie w reorganizacji, a stan jego kartotek został przedstawiony w sprawozdaniu zeszłorocznym (Spraw. P. I. G. t. IX, z. 1, str. XXI–XXII).

Pracownia chemiczna.

Personel naukowy pracowników nie uległ zmianie – dr. A. Różycki, kand. nauk przyrodniczych M. Karasiński i dr. J. Zielińska.

Przedmiot badania i opracowania analitycznego stanowiły przeważnie surowce energetyczne: węgle i torfy, a także rudy i skały użyteczne, dostarczone przez geologów Instytutu, współpracowników tymczasowych oraz urzędy i instytucje państwowe.

Opracowanie analityczne torfów, którymi zajęta była dr. J. Zielińska, przyczyni się niewątpliwie do poznania obszarów torfowych na Wileńszczyźnie i w okręgu Warszawskim. Wysoka kaloryczność przeważnej ilości zbadanych torfów pow. Święciany zasługuje na szczególną uwagę.

Ogółem wykonano w okresie sprawozdawczym:

i brunatnego	29 analiz	105	oznaczeń	i ilościowych
torfu	145 ,,	444	11	matter in the M
rud	51 "	139	11	11
skał	19 ,,	107	11	a a a it a la co
koksu	3 ,,	9	11	11
oleju skalnego	1 ,,	9	11	
solanki	1 ,,	8	11	11

Ogółem 249 analiz 821 oznaczeń ilościowych

Biblioteka.

W okresie sprawozdawczym pracowały w bibliotece 3 osoby — 2 bibliotekarki i pracownik techniczny.

Katalogowanie. Zakatalogowano nowych wydawnictw, nie licząc map, dzieł i czasopism, bedacych dalszym ciągiem posiadanych kompletów:

Dzieł	Nr.	170	vol.	2'57
Broszur	,,	71	,,,	7.1
Czasopism	,	44	11	428
Map	11	29	ark.	122

Kart do katalogu przybyło 1800.

	Z wymiany	zagranicznej	vol.	1406 w	tym	map	ark.	60	
	***	krajowej	, ,,	297	22	**	**	44	
Whlywy	W okresie sr	rawozdawczym	wntyneto	do bibli	oteki	:			

z zakupu i prenumeraty ,, 289

z zakupu i prenumeraty " 289 z darów " 357

Razem vol. 2349

Wymiana. Stosunki wymienne rozwijały się normalnie, nawiązano stosunki z 8 nowymi instytucjami zagranicznymi i z 4 krajowymi.

Inne prace.

Listów wymieniono	647
Paczek wysłano	1225
Wypożyczeń było	2550
Oprawiono książek	
we własnym zakresie	vol. 107
U introligatora	,, 70
Teczek do czasopism	
zrobiono	203

Z czytelni na miejscu korzystało obcych czytelników 263; stali pracownicy P. I. G. korzystali z czytelni 1791 razy.

Poza zajęciami ściśle bibliotecznymi wykonano następujące prace: p. dr. R. Da-NYSZ-FLESZEROWA zredagowała Nr. 15 i 16 Bibliografii geologicznej Polski; przygotowuje do druku katalog map. C. Wardęska przetłumaczyła dwie prace naukowe na język niemiecki; przygotowuje do druku katalog czasopism.

Wydawnictwa Instytutu i kreślarnia.

W roku budżetowym 1937/38 Instytut wydał następujące publikacje:

- 1) "Posiedzenia Naukowe P. I. G. Nr.Nr. 47 i 48, zawierające 49 referatów.
- 2) "Sprawozdania P. I. G." tom IX zeszyt 1, zawierający sprawozdanie dyrektorskie i 7 prac z 13 tablicami i 10 figurami w tekście, oraz zeszyt 2, zawierający 6 prac z 8 tablicami i 14 figurami w tekście.
- 3) "Bibliografia Geologiczna Polski" Nr. 16, obejmująca pozycje bibliograficzne za rok 1936, wraz z krótkimi streszczeniami w jęz, polskim i francuskim, opracowana przez dr. R. Danysz-Fleszarowa.
- 4) "Ogólna Mapa Geologiczna Polski, ark. 3 Nadwórna" w skali 1:100.000, opracował B. Bujalski.

W druku są następujące publikacje:

- 1) "Ogólna Mapa Geologiczna Polski, ark. 4 Kielce", mapa odkryta w skali 1:100.000, opracował J. Czarnocki.
- 2) "Ogólna Mapa Geologiczna Polski, ark. 5 Wadowice" w skali 1:50.000, opracował M. Książkiewicz.
- 3) "Prace P. I. G.": tom III, zeszyt 2, obejmujący pracę Zb. Sujkowskiego p. t. Serie szypockie na Huculszczyźnie", z mapą kolorową w skali 1:50.000, 14 tablicami i 18 figurami w tekście.
- 4) Szczegółowy cennik dotychczasowych wydawnictw P. I. G.

Redakcję wydawnictw Instytutu prowadził nadal dr. St. Krajewski, przy współudziale — zwłaszcza w dziale graficznym — dr. H. Świdzińskiego. Tłumaczenie francuskie wykonywała Z. Аваканоwicz-Рstrokońska, niemieckie — C. Wardęska.

W kreślarni zatrudnionych było: 1 rysownik kontraktowy i 4 na ryczałcie. Ponadto w zakresie techniki kartograficznej współpracował wybitnie geolog K. Guzik. Kreślarnia wykonywała następujące prace: 1) kopiowanie oryginalnych zdjęć geologicznych członków i współpracowników P. I. G. dla archiwum, 2) przygotowywanie podkładu w skali 1:50.000 dla wydawania map geologicznych, 3) prace bieżące dla wydawnictw P. I. G. (rysunki do figur w tekście i do tablic), oraz dla oddziału geofizyki i dla biura rejestracji.

Muzeum.

Dzięki zwiększeniu środków na cele muzealne Muzeum P. I. G., przystąpiono do prac najpilniejszych.

W działe magazynowym rozpoczęto prace nad doprowadzeniem do porządku zbiorów od wielu lat gromadzonych w piwnicach i przechowywanych w warunkach bardzo niekorzystnych.

Zbiory te podlegają porządkowaniu, preparowaniu i magazynowaniu w szafach magazynowych specjalnego typu w lewej sali Muzeum.

Dla tych prac zmontowano prowizoryczną preparatornię, w której wykonywa się techniczna część pracy muzealnej.

W działe wystawowym uporządkowano zbiory działu geologii stosowanej. Z braku miejsca można było tylko prowizorycznie zbiory usystematyzować oraz zaopatrzyć w etykiety, plany i profile.

Prowizorycznie też zestawiono dział kopalin, aktualnych ze względu na nowe odkrycia minerałów, których wartość przemysłowa nie została jeszcze zdefiniowana (realgar, nikiel, molibdenit) i złóż minerałów obecnie przez P. I. G. badanych: mangan, karpackie i świętokrzyskie rudy żelaza oraz piryty.

Przystąpiono również do przygotowania wystawy działu geologii regionalnej, zwłaszcza Gór Świętokrzyskich. Dział ten najlepiej jest obecnie skompletowany i przygotowany do wystawy. W opracowaniu jest obecnie wielka mapa geologiczna Gór Świętokrzyskich w skali 1:25.000 o znaczeniu wystawowym, oraz mapa przeglądowa bogactw kopalnych całego regionu Świętokrzyskiego w skali 1:100.000.

W pracach muzealnych brali udział współpracownik kontraktowy p. B. Areń zaangażowany od listopada 1937, poza tym woźny. Częściowy udział w pracach muzealnych brali również p. K. Kowalewski i p. mgr. W. Pożaryski.

W charakterze pomocniczym przejściowo zaangażowani do prac muzealnych zostali studenci U. J. P. p. Brzezińska, p. Tyski i p. Kowalski, zajęci przy porządkowaniu zbiorów, oraz p. Kiciński przy wykonywaniu zdjęć fotograficznych.

Opinie i porady w sprawach przemysłowo-gospodarczych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, opinie i porady, wydawane przez P. I. G. dotyczyły: 1) złóż minerałów użytecznych, 2) zagadnień hydrogeologicznych. W pierwszej z tych dziedzin wydano 80 orzeczeń (w tym 47 analiz nadesłanych próbek skał, minerałów i wód), a w drugiej — 31.

Z pomiędzy nich wyróżnić należy następujące opinie, jako dotyczące większych i ważniejszych tematów.

Na zlecenie M-stwa Przemysłu i Handlu pp. dr. Cz. Kuźniar i inż. R. Kkrajewski wydali opinię o wartości przemysłowej Karpackich terenów występowania rud żelaza, a badanych przez T-wo "Wspólnota Interesów".

Również na zlecenie Min. P. i H. pp. St. Doktorowicz-Hrebnicki i inż. P. Tincer obliczyli zasoby Bolesławskich rud cynku i ołowiu.

Inż. Doktorowicz-Hrebnicki opracował opinię dla Wyższego Urzędu Górniczego w Krakowie o zależności pomiędzy robotami górniczymi kopalni Brzeszcze, a stanem wód gruntowych na przyległym terenie (po zbadaniu kwestii na miejscu).

Dla p. senatora Fudakowskiego — o wartości złóż węgla brunatnego w maj. Zarzeczewo Stare pod Włocławkiem (po obejrzeniu tereniu).

Dla Zarządu dóbr i interesów Stefana i Zofii Ginatowiczów-Piłsudskich o budowie geologicznej nadań górniczych "Barbara Nr. 2" i "August Nr. 640" w Psarach, oraz "Wiktor Nr. 298" w Grudkowie.

Inż. prof. A. Makowski opracował opinie: dla M-stwa Przem. i Handlu — o węglach w okolicach Jarosławia.

Dla M-stwa Komunikacji — w sprawie złóż węgla brunatnego w powiatach Raw-skim, Zółkiewskim, Złoczowskim i Brodzkim.

les métion moins byte tylke provincement ablery unystabulysowat egan

III. Organizacja Instytutu.

W działalności Instytutu rok ubiegły był przełomowym; znaczne rozszerzenie jego działalności w myśl zaleceń Komitetu Reorganizacji P. I. G., powołanego przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu w lutym r. 1937, wymagało innej, niż dotychczasowa, organizacji, która nie mogła jednak otrzymać form zupełnie stałych, opartych na dostatecznym doświadczeniu. W myśl Dekretu P. Prezydenta R. P. z dnia 31 marca 1938 r. Dziennik Ustaw Nr. 22, Państwowy Instytut Geologiczny sprawuje podstawową służbę geologiczną; w r. 1938—39 muszą być opracowane odpowiednie formy organizacji (statut i regulamin). Organizacja musi odpowiadać zadaniom Instytutu i sposobom ich wykonania przez Instytut, a formy jej otrzymają tym większą moc i sprężystość, im więcej umysły naukowych pracowników Instytutu różnych specjalności zostaną opanowane dążeniem do wspólnych wysiłków ku jednemu celowi.

Państwowy Instytut Geologiczny obejmuje swymi pracami różnorodne zagadnienia teoretycznej i praktycznej geologii, lecz głównym zadaniem Instytutu jako całości musi być praca w kierunku wyjaśnienia gospodarczych możliwości ziem Polski, zwłaszcza w dziedzinie surowców mineralnych, w celu umożliwienia praktycznego ich spożytkowania. Jasne wyznaczenie kierunku prac każdej większej instytucji jest podstawą racjonalnego podziału pracy wewnątrz jej, ciągłości robót i możliwej współpracy z innymi pokrewnymi ośrodkami, mającymi jednak swoje odrębne zadanie.

Działalność P. I. G. jest jednocześnie praktyczną i naukową; różnica pomiędzy Instytutem a akademickimi ośrodkami geologicznymi polega na tym, że każdy z tych ośrodków (według określenia przez prof. Świętosławskiego) jest szkołą badań, myśli i teoryj naukowych, bez względu na ich bezpośrednie praktyczne zastosowanie; natomiast w działalności Państwowego Instytutu Geologicznego całokształt geologicznej wiedzy musi być stosowany do obiektów regionalnych lub lokalnych w określonych celach praktycznych.

Z drugiej strony, praktyczna działalność P. I. G. nie może nie zazębiać się z działalnością ośrodków górniczych lub poszczególnych poszukiwawczych placówek i przedsięwzięć. Od prawidłowego wzajemnego ustosunkowania działalności P. I. G. i innych ośrodków mogą zależeć postęp i wyniki takich praktycznych posunięć.

P. I. G. jest jedną z części Ministerstwa Przem. i Handlu; wytyczne dla jego działalności mają być ustalane przez Państwową Radę Geologiczną (Dekret Pana Prezydenta z dnia 31 marca 1938 r.) w związku z aktualnymi państwowo-gospodarczymi zagadnieniami, zwłaszcza w dziedzinie surowców mineralnych. Program prac Instytutu coroczny, a nawet na dłuższy okres czasu, zależy więc nie od ogólnych geologicznych problemów lub naukowego zainteresowania poszczególnych członków Instytutu, lecz

przede wszystkim od ciężaru gatunkowego gospodarczych zagadnień Państwa, stanowiących realne cele. Naukowa i praktyczna inicjatywa, wiedza i umiejetność jej wykorzystania ze strony każdego naukowego pracownika Instytutu mogą mieć szerokie pole do zastosowania.

Wiedza i umiejętność każdego z naukowych pracowników P. I. G. muszą być wciąż rozszerzane i pogłębiane, bo bez indywidualnego postępu nie ma postępu całości. Zamiłowanie do swojej specjalności i twórczej pracy w niej są podstawą naukowego postępu każdej jednostki, a obowiązkiem całego zespołu jest, aby zapobiec wszystkimi środkami jakiemukolwiek zniechęceniu pracownika do jego zawodu.

Jednym z takich środków musi być dążenie od krzewienia:

- 1. wzajemnego zaufania, szczerości i ducha koleżeństwa (esprit de corps);
- 2. wysokiego poczucia obowiązku i odpowiedzialności za swoją część pracy;
- 3. wymagającego stosunku do samego siebie i życzliwej wyrozumiałości dla innych.

Te trzy najprostsze warunki każdej współpracy muszą wykluczać w stosunkach wewnętrznych Instytutu konieczność jakiegokolwiek nakazu i przymusu. Czwartym warunkiem jest wiara we własne siły, atoli bez ich przeceniania. Geologia nie może dać odpowiedzi na wszystkie praktyczne zagadnienia; żaden geolog nie może opanować w jednakowym stopniu wszystkiego, lecz w swoich rozważaniach musi on zawsze rozróżniać zjawiska i fakty stwierdzone i zjawiska przypuszczalne, bowiem takie roztóżnienie daje realne, inżynierskie podstawy naszej wiedzy, która nie lekceważy żadnego zjawiska, najdrobniejszego faktu, ostrzega od pośpiesznych, nie przemyślanych dobrze wniosków i od niepożądanego naśladownictwa tego, co może być tylko przejściowym i modnym.

Geologowie, geofizycy, chemicy, inżynierowie Instytutu, którzy wykonywują samodzielnie polecane im roboty, są kadrą, na której spoczywa dziś cały ciężar wysiłku Instytutu. Około nich ześrodkowują się młodsi pracownicy, którzy mają podjąć się tego wysiłku w czasie najbliższym. Na tej młodzieży leży obowiązek szerokiego zawodowego samodoszkolenia, a na starszych — jak najżyczliwszej pomocy.

Odrębne grupy i wydziały każdego większego urzędu lub przemysłowego zakladu, łącząc się z sobą w kierunku pionowym i poziomym, są formą organizacji, przy której kierownik każdej grupy jest odpowiedzialny za jej pracę, a kierownik całej organizacji ma nadzór tylko nad grupą, a nie nad poszczególnymi jej członkami; taki podział pracy jest pierwszym stopniem decentralizacji. Dotychczasowy podział Instytutu na wydziały, muzeum, pracownie, biura, jest podobny zewnętrznie do takiej formy organizacji, lecz w rzeczywistości treść i sens pracy każdej grupy Instytutu i poszczególnych członków zazębia się na każdym kroku z treścią pracy innych grup i pracowników. Praca geologa w jednym wydziałe nie może być wyodrębniona od pracy geologów w innych wydziałach, a naukowe stosunki pomiędzy wszystkimi geologami muszą być stałe i ożywione.

Geologowie i kierownik jednego wydziału mogą brać bezpośredni udział, jako specjaliści, w pewnych dziedzinach w robotach innych wydziałów.

W działalności Instytutu konieczne jest unikanie wszelkiej dalej posuniętej decentralizacji, gdzie stosunek grup i członków ich do siebie ulega rozluźnieniu, natomiast trzeba dążyć do utrzymania i wzmocnienia kierunku dośrodkowego. Badania i kartowanie regionalne muszą być zadaniem poszczególnych grup geologów najlepiej obznajmionych z geologią danego odcinka (Karpaty, Podkarpacie, Góry Świętokrzyskie, Wołyń) i zawsze z uwzględnieniem celów praktycznych.

Geologiczne badania, w celach praktycznych, wymagają często jednocześnie współpracy w polu kilku specjalistów; wykonanie takich badań jest wspólnym zadaniem dla dwóch i więcej wydziałów i zakładów; dla ciągłości i systematyczności prac każdego naukowego pracownika Instytutu jest konieczne, aby wszystkie wyniki polowych obserwacyj i opracowania materiałów były utrzymane w należytej i dostępnej formie, aby nic z tego nie mogło być zaprzepaszczone (mapy, profile, zbiory, notatki).

W działalności Instytutu kierownictwo nie może być rodzajem dowództwa i rozkazodawstwa, lecz jest służbą łączności pomiędzy pracami poszczególnych członków, oddzielnych grup, wydziałów i zakładów, musi być służbową opieką w stosunku do stałych członków swojej grupy, a jednocześnie musi dążyć do wytworzenia i utrzymania atmosfery naukowej. Zapał do pracy i inicjatywa każdego pracownika jest cennym bodźcem do postępu całego zespołu, a każdy kierownik musi korzystać jak najwięcej ze wspólnego omówienia naukowych, praktycznych i organizacyjnych spraw, dla najlepszego wykonania prac, uwydatnienia ich okresowych wyników i dalszego programu.

Dla zajmujących kierownicze stanowiska otwiera się szerokie pole do inicjatywy i organizacji na swoim odcinku, a pracownicy każdej specjalności i każdej grupy muszą potrafić uzgodnić ich uzdolnienia, usposobienia i wiedzę z ogólnym planem i celem badań, bo tylko przy tym warunku mogą być osiągnięte potrzebne dziś tempo pracy i termin jej wykonania.

Tytuł do stanowiska kierowniczego musi opierać się, poza autorytetem wiedzy i doświadczenia, również na umiejętności do podniecenia w każdym zespole harmo-

nijnej współpracy.

Zadne urzędowanie czy też administrowanie nie może być kierowane suchymi tylko zarządzeniami; nie jest też ono wdzięcznym zadaniem, więc powinno podejmować się go nie dla zaszczytów i samego stanowiska, lecz jedynie przez poczucie obowiązku i odpowiedzialności naukowej oraz praktycznej za działalność Państwowego Instytutu Geologicznego.

Zdrowa organizacja Instytutu nie może być luźnym skupieniem jednostek różnego służbowego stopnia i stanowiska, lecz musi być zorganizowanym ciałem, odpornym i sprężystym, zdolnym do rozwinięcia największej energii kinetycznej i poten-

cjalnej.

Dotychczasowa działalność Instytutu dała wiele podstawowych geologicznych materiałów, pozostających częściowo w stanie surowym, a zwykle niedostępnych do bezpośredniego korzystania z nich. Dziś trzeba potrafić równolegle dążyć naprzód i odrabiać zaległości w stosunku do zebranych już materiałów. Czas nagli i konieczne jest rozwinięcie największego wysiłku w najkrótszym czasie, aby doprowadzić P. I. G. do stanu, odpowiadającego jego państwowo-gospodarczym zadaniom.

IV. PROGRAM PRAC PAŃSTWOWEGO INSTYTUTU GEOLOGICZNEGO w r. 1938/39.

Zatwierdzony przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu dnia 20 czerwca 1938 r.

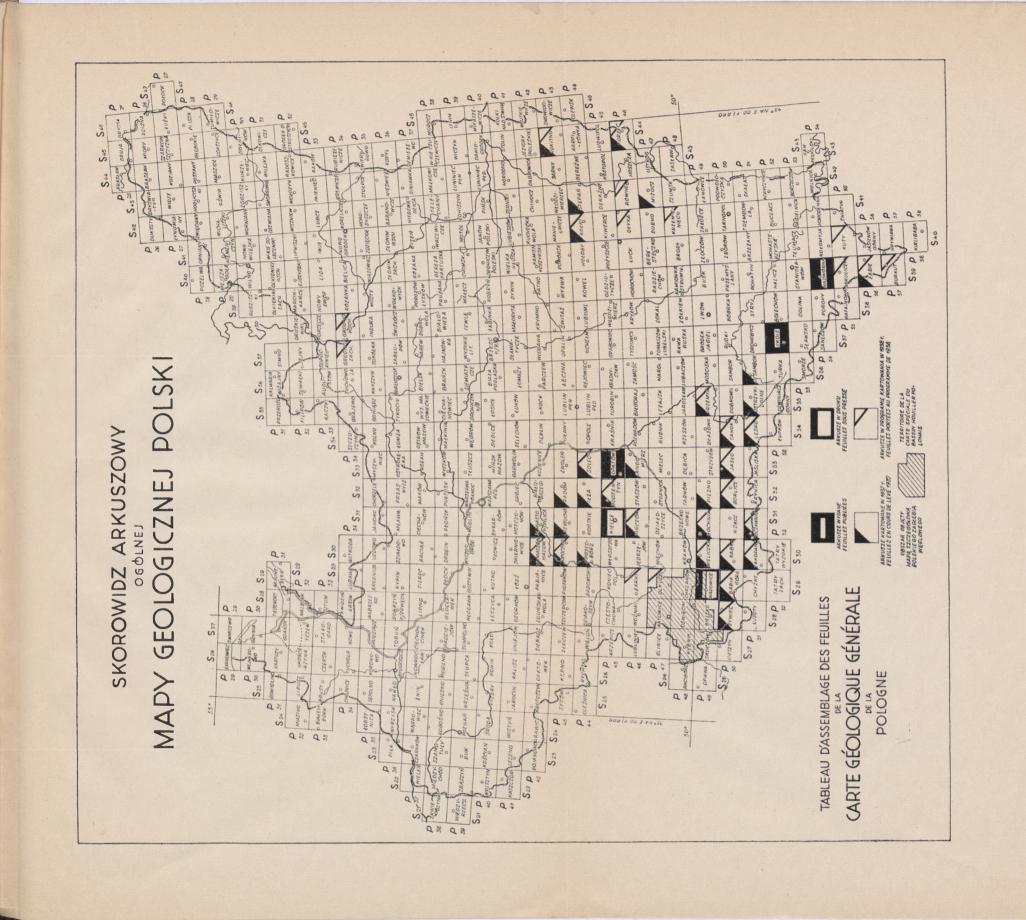
A. POSZUKIWANIA GÓRNICZO = GEOLOGICZNE.

Wydział kruszcowy – Dr. Czesław Kuźniar.

Nr kol.	Nr prel. bud2.	Prace	Personel
1	1—2a	Roboty poszukiwawcze na rudy żelaza na obszarze arkusza Przysucha.	Inż. A. BIAŁACZEWSKI, 1 inż., 2 stud. Akad. Górn. i 3 partie do glę-
2	Sandala Sholas Russia	Roboty poszukiwawcze na rudy żelaza na obszarze arkusza Końskie.	bienia szybików.
3	de Name	Roboty poszukiwawcze na rudy żelaza na obszarze arkusza Przedbórz.	
4	2Ъ	Dokończenie prac poszukiwawczych na kopalni "Staszic" w Rudkach w jej naj- bliższym sąsiedztwie i dalszych prac, po wykonaniu badań elektrycznych.	Inż. M. Krzyżanowski.
5	7	Badania górniczo-geologiczne nadań rządowych na rudy żelaza w Wieluńskim, oraz poszukiwania rud żelaza na północy od Wielunia.	Inż. P. TINCER, dr. St. Zb. Różycki, 2 stud.
6	55	Badania górniczo-geologiczne glin towa- rzyszących rudom żelaza na dolomitach dewońskich, w Kieleckim.	Inż. W. Bobrowski i partia do głębienia szybów.
7	55	Rejestracja materiałów ceramicznych w Okręgu Centralnym.	Inż. W. Bobrowski, dr. H. Piotrowski i 1 stud.
8	54	Rejestracja materiałów drogowych w Okręgu Centralnym.	Inż. W. Bobrowski i 1 student.

Nr	Nr prel.	Prace	Personel
kol. 9	57	Rejestracja rud darniowych na Wołyniu i w Łomżyńskim.	2 studentów pod nadzo- rem inż. A. BIAŁACZEW- SKIEGO.
10	_	Poszukiwania przejawów kruszców w górach Czywczyńskich.	Inż. A. BIAŁACZEWSKI.
		Grupa hydrogeologii	
11	20	Dokończenie mapy hydrologicznej ark. Radom i rozpoczęcie arkusza Kielce (1:300.000).	S. Czapla i mgr. K. Gła- żewski, przy udziale prof. R. Rosłońskiego.
12	25. See	Zbieranie systematyczne danych z wierceń prywatnych, bitych w poszukiwaniu wody.	St. CZAPLA.
		Wydział geologii regionalnej.	Phisando Phinail I
		Grupa Świętokrzyska – Jan Czar	NOCKI.
		Góry Świętokrzyskie. – J. Czarnoc	CKI.
13	2b	Roboty wiertnicze na dyslokacjach stwierdzonych między Bodzentynem i Rudkami, celem poszukiwań złóż żelaza, względnie pirytów. Miejscowości: Modrzewie, Łomno, Tarczek, Bodzentyn, Psary, Leśna-Sieradowice i Śniadka.	J. Czarnocki z pomocą 1 stud.
14	- 2b	Zbadanie kontaktu między nowoodkrytymi skałami wybuchowymi i sylurem w Zbelutce (gdzie stwierdzono obecność rud żelaza przekopem przez osuwiska zboczowe).	1 student.
15	3	Wiercenie poszukiwawcze na karbon pod Radoszycami. Kontrola i profilowanie z pomocą stu- denta.	Wykona firma "M. Łem- picki".
16	9	Wiercenie w Wójczy, poniżej jury i triasu, w zależności od środków.	
17	9	Wiercenie płytkie w miocenie na osi obniżenia wschodniego wypiętrzenia pasma wójczańskiego (okol. Słupi). Wiercenie obrotowe do 200 m i następne do 300 m.	

Nr kol.	Nr prel. budż.	Prace	Personel
		Podkarpacie. — J. Czarnocki.	
18	- COALUS	Kontrola wierceń poszukiwawczych, obe- cnie wykonywanych w Okręgu Przemy- słowym.	
19	. Tem i	Głębokie wiercenie poniżej serii miocenu gazowego, do 2.000 m ma być rozstrzygnięte po uzyskaniu i przedyskutowaniu wyników prac geofizycznych.	
		(Prace 15 — 19 w ścisłym porozumieniu z Wydziałem Naftowym).	
		Obrzeżenie Gór Świętokrzyskich. — Dr. St.	Zb. Różycki.
20	2	Arkusz Iłża; kartowanie szczegółowe przy pomocy robót górniczych dla powiązania obszarów rudonośnych okolic Rogowa i Jastrzębia.	MAN CHETTE YEAR
21	2	Arkusz Radom: wyjaśnienia położenia, za- sięgu i wartości złóż "Ruda Wielka". Aparat wiertniczy (Craelius).	Services Compa S
22	2	Arkusz Radom: wyjaśnienie praktycznej wartości syderytów górn. bajosu w pd. zachodniej części arkusza.	
23	-	Arkusz Tomaszów. Uzupełnie robót z r 1937:	. Mgr. M. Kobyłecki.
		 a) prześledzenie złoża rudy żelaza na odcinku Niebrów-Łaziska, oraz Brzostówka-Wąwor, przy pomocy szybików i otworów świdrowych; b) zbadanie tego złoża po linii upadu warstw na SW od robót poszukiwawczych z r. 1937, w lasach Zawada na W od Tomaszowa. Zagadnienie granicy kredy i jury oraz profilu dyluwialnego. 	
Grupa	Wo	lynia — Podola — połudn. Polesia —	Dr. Zb. Sujkowski.
24 25	14	Badania występowania miedzi. Poszukiwanie podłoża paleozoicznego na obszarze skartowanego arkusza Mizocz, oraz poszukiwania wzdłuż masywu ukraińskiego między Łunińcem i Mikaszewiczami. Jeden aparat wiertniczy.	Prof. St. Małkowski, i mgr. J. Wojciechowski. Dr. Zb. Sujkcwski.

		Działamość I. I. G. w loku 1997.	
Nr kol.	Nr prel. budż.	Prace	Personel
26	- Person	Kontrola i nadzór nad wierceniami, wy- konanymi przez "Wspólnotę Interesów" w porozumieniu z P. I. G.	Prof. J. Samsonowicz i dr. Zb. Sujkowski.
27	-	Badania w dolinie rz. Stochodu.	Dr. Zb. Sujkowski i dr. inż. J. Zwierzycki.
Wy	dział w	vęglowy — Inż. górn. St. Dоктого	wicz:Hrebnicki.
28	and the second	Zbiór materiałów dla wyjaśnienia możli- wości poszukiwań poza znanymi wschod- nimi granicami Polskiego Zaglębia Wę- glowego.	Inż. górn. St. Doktoro- wicz-Hrebnicki.
29	France C. Brance	Szczególowe zbadanie jednego z pól węgla brunatnego na Roztoczu Lwowsko-Tomaszowskim za pomocą wykonania serii otworów wiertniczych (udarowo-rdzeniowych) do glęb. 50—100 m i szeregu otworów płytkich oraz orientacyjne badanie innych złóż węgla brunatnego w Malopolsce Wschodniej.	lnż. górn. prof. A. Ma- kowski.
	В	adania geofizyczne — Inż. Stefan Da	SZYŃSKI.
		ZAKŁAD GEOFIZYKI.	
		Obszar: Pomorsko - Kujawski.	
30	10b	Kontynuowanie pomiarów grawimetrycz- nych: a) Dalsze badania szczególowe anomalii Barcińskiej; b) dalsze badania regionalne na zachód i połudn. zach. obszaru zbadanego.	Ed. Janczewski i Wł. Chaciński.
31	10a	Kontynuowanie pomiarów magnetycznych: a) dalsze badania regionalne na zachód i płd. zach. od obszaru zbadanego; b) próba badań szczegółowych na obszarze anomalii Barcińskiej; c) po skończeniu a) i b) posuwanie się zdjęciem regionalnym w kierunku płd.wschodnim.	Inż. Al. Żewierżejew i L. Roman.
32	10c	Badania sejsmiczne (refleks. i refrakcyjne) anomalii Barcińskiej.	Dr. inż. Z. MITERA.

Wykonanie jednego profilu lub więcej na Inż. S. Wyrobek.

obszarach interesujących.

Nr.		
Nr prel. kol. budż.	Prace	Personel
I. Samonowicz	Obszary: Centralny i Gór Świętokrzys	skich.
TECHNICAL STATES OF THE STATES	 Dalsze badania grawimetryczne. a) Badania regionalne na zach. od obszaru zbadancgo w kierunku na Wójczę — Pińczów — Kielce; b) Dodatkowe szczegółowe badania na ark. Rudnik, Rzeszów, Leżajsk, Jarosław; c) Badania regionalne anomalii Janów Lubelski. 	Inż. St. Pawłowski. i J. Stradowski.
34 3a	Dalsze badania magnetyczne. a) Wypełnienie zdjęciem regionalnym obszaru między Wisłą a terenem zdjętym poprzednio; b) Dalsze badania szczegółowe anomalii magnetycznej na płd. od Gór Świętokrzyskich w kierunku zachodnim. Obszar: Wołyń – Polesie.	Inż. Br. Bański. O. Szuryn.
35 11a	 Kontynuowanie badań magnetycznych. a) Badania regionalne na obszarze 20 ark. na zach. od obszaru zdjętego (obszar dorzecza Stochodu); b) Zdjęcie regionalne pasa szerokości 30 km między Sarnami a Grodnem; c) Dalsze badania szczegółowe na płycie krystalicznej; d) Dalsze badania szczegółowe występowania bazaltów. 	Inż. W. Rymarski i Al. Dutkowski.
36 11b, c 15	Rozpoczęcie badań grawimetrycznych i wahadłowych (w uzgodnieniu z G.U.M.) na Polesiu i Wileńszczyźnie.	
37 11d	Projektowane prace sejsmiczne w końcu sezonu 1938 r. a) Wykonanie kilku profilów refleksyjnych, jako konsekwencja tegorocznych badań grawimetrycznych i magnetycznych na zach. Wołyniu, dla lepszego wyjaśnienia warunków tektoniki paleozoikum; b) Jeden lub więcej profilów, jako ewentualna konsekwencja badań grawimemetrycznych i magnetycznych okolicy Wójczy.	Dr. inż. Z. MITERA. Inż. S. WYROBEK.
38 2b	Po ukończeniu montażu aparatury elek- trycznej:	

Nr prel. kol. bud2.

Prace

Personel

- a) próbne badania na znanych złożach żelaza, cynku i t. p.;
- b) po czym próby eksploracji.

B. PRACE O CHARAKTERZE CIĄGŁYM.

Obszar węglowy – Inż. górn. St. Doktorowicz: Hrebnicki

Mapa szczególowa Polskiego Zaglębia Węglowego w skali 1:25.000.

39 16—17 Dalsze kartowanie arkusza Gorzyczki (możliwe zakończenie) oraz praca nad mapą tektoniczną karbonu produktywnego zachodniej części Zaglębia Węglowego.

Inż. górn. Prof. A. Makowski.

40 — Zakończenie kartowania arkusza Dąbrowa Górnicza.

Inż. górn. St. Doktorowicz-Hrebnicki.

- 41 18 Arkusz Orzesze.
- 42 49 Badania paleobotaniczne i petrograficzne:

 a) badania megaspor w węglu kamiennym, Dr. J. ZERNDT.

b) badnia flory warstw brzeżnych,

T. BOCHEŃSKI. St. STOPA.

c) badania flory warstw rudzkich i orzeskich,

Dr. inż. A. Drath.

d) badania petrograficzno - technologiczne węgla na kopalni Dębieńsko.

43 — Rozwinięcie stacji węglowej w Dąbrowie Górniczej.

Mapa ogólna Polski w skali 1:100.000.

Wydział regionalnej geologii i kartografii — Prof. dr. Bohdan Świderski.

Grupa Świętokrzyska - J. Czarnocki.

- Arkusz Bodzentyn. Zdjęcia w skali J. CZARNOCKI.

  1:25.000 płd. zach. części arkusza, pomoc
  w profilowaniu i pomiarach. Prace stratygraficzne. Zbadanie, z pomocą kilku
  przekopów, przejścia faunistycznego i
  stratygraficznego między karbonem i dewonem w okol. Kowali i Bolechowic, oraz
  odsłonieć ordowiku (okol. Nowej Słupi),
- 45 21,22 Obrzeżenie Gór Świętokrzyskich (jura Dr. St. Zb. Różycκι. brunatna).

Nr Nr prel. bud2. kol.

Prace

Personel

Observ weglows

- 1) Arkusz Opatów: Dr. St. Zb. Różycki. prace stratygraficzne w obrębie "niezmienionych" seryj jury, zawierających faune; terytorialne wydzielenie przebiegu bajosu, wezulu, batonu i keloweju; ściślejsze od dotychczasowego wyznaczenie położenia znanych złóż rudonośnych.
- 2) Arkusz Przysucha: wypełnienie luki ok. 25 km między wychodniami jury brunatnej w okol. Wieniawy i Klwowa (wiercenia).
- 3) Arkusz Nowe Miasto: wyjaśnienie stratygrafii okolic Odrzywoła (roboty górnicze); sprawa istnienia nowych poziomów rudonośnych; rekonesans jury brunatnej na lewym brzegu Pilicy i nawiązanie do wychodni koło Inowłodza.
- 4) Arkusz Opoczno: wyjaśnienie pozycji stratygraficznej rudonośnej serii Parczowa (zebranie fauny); zebranie materiałów dla wypracowania szczegółowej stratygrafii jury brunatnej tego obszaru.
- 5) Arkusze Przedbórz i Włoszczowa: rekonesans jury brunatnej zachodniego zbocza Gór Świętokrzyskich.
- 6) W pasmie Krakowsko Wieluńskim:
  - a) wyjaśnienie tektoniki mas jurajskiej pokrywy na wschód od Zagłębia węglowego, w celu zorientowania się w przebiegu przedłużenia w tym kierunku masywu paleozoicznego;
  - b) rekonesans północnego przedłużenia pasma jury brunatnej;
  - c) arkusz Zarki i Olkusz: kartowanie geologiczne z możliwością wykonywania szurfów i ew. szybików (prace o charakterze wstepnym).
  - d) arkusz Złoczew: rekonesans geologiczny.

46 Arkusz Solec:

Kartowanie płd. wsch. i środkowej części arkusza pomiędzy miejscowościami Sien-

Mgr. Wl. Pożaryski.

Nr prel. kol. bud2.

Prace

Personel

no — Bałtów — Tarłów — Józefów. (Obszar kartowania został już w poprzednich latach zdjęty przeglądowo. Graniczy on z wydanym arkuszem mapy geologicznej Opatów).

Prace stratygraficzne:

Mgr. Wl. Pożaryski.

Zbadanie odsłonięć turonu na ark. Opatów.

Brak dobrze zbadanego profilu turonu w Polsce uniemożliwiał dotychczas kartowanie i odczytywanie budowy terenów kredowych, zajętych przez to piętro. Najlepsze odsłonięcia turonu i przejść jego w niżej i wyżej leżące piętra na terenie arkusza Opatów w brzegu Kamiennej i i arkusza Opatów w brzegu Wisły, dostarczają wyjątkowego terenu do ustalenia instruktywnego profilu stratygraficznego turonu).

Badanie złóż fosforytów i innych kopalin użytecznych na arkuszach Ilża, Solec i Kraśnik.

47 – Arkusz Tomaszów:

Mgr. M. KOBYLECKI.

kontynuowanie zdjęcia z poprzedniego roku w kierunku wschodnim.

48 – Arkusz Opoczno: zdjęcie geologiczne NW części arkusza.

49 24 Arkusz Pińczów:

zdjęcia kartograficzne na arkuszu Pińczów w zakresie miocenu i kredy.

Arkusz Sandomierz – kontynuowanie zdjęć z roku ubiegłego po wschodniej stronie Wisły w skali 1:25.000;

Prace stratygraficzne porównawcze różnych poziomów tortonu i sarmatu w okol. Pińczowa, Borzykowa, Szydłowa, Słaboszowic, Beszyc i Komorny.

K. Kowalewski i A. Mazurek.

K. KOWALEWSKI.

Grupa Wolynia, Podola i połudn. Polesia – Dr. Zb. Sujkowski.

Arkusz Ołyka i półn. wschodnia część Dr. Zb. Sujkowski.
ark. Krzemieniec oraz ark. Równe (rudy pod Żelaznicą i Surażem).

Nr kol.	Nr prel, budž.	Prace	Personel
51	-	Arkusz Kołki. Wschodnia część.	Mgr. Edw. Rühle.
52	39, 40	Arkusze Rokitno — Korzec.	Grupa prof. St. MALKOW-SKIEGO.
		Grupa dyluwialna.	
		Niezależnie od mającego rozpocząć się systematycznego kartowania czwartorzędu projektowano:	
53		Kartowanie czwartorzędu na ark. Solec części SE arkusza.	Mgr. Kr. Pożaryska.
54	43	Wileńszczyzna. Przygotowanie arkusza 1:300.000 Wilno, kartowanie w tym celu na 8 ark. 1:100.000 i jednocześnie reje- stracja materiałów użytecznych.	Grupa prof. St. Maekow- skiego.
55	-	Dolina środk. Niemna. Rozpoczęcie kartowania ark. Grodno-Wschód i Zachód. Stratygrafia czwartorzędu, zakończenie stratygraficznych prac.	Dr. Br. Halicki i L. Sawicki.
56		Stratygraficzne badania porównawcze u- tworów miocenu między Zbarażem i Łam- nicami.	J. Czarnocki.
57	- 117HOX	oraz w okolicach Zborowa, Holubicy, Zglobic.	K. Kowalewski.
58	24 Gr	upa Karpacka — Prof. Dr. B. Swiderski.	
	37		
	Ar	kusze map: a) Zywiec	D- C/ C
		b) Babia Góra	Dr. St. Sokołowski.
		storogi, when interestment and a	Dr. doc. M. Książkiwicz i K. Beres.
		c) Wieliczka d) Rabka	J. Burtanówna. Prof. B. Świderski i mgr. L. Watycha.
		e) Bochnia	Dr. K. Ciszewska.
		f) Zakopane	Dr. F. RABOWSKI i mgr. K. Guzik.
		g) Szczawnica	Dr. L. HORWITZ.
		h) Gorlice i) Jasło	Dr. doc. H. Świdziński. Inż. A. Nieniewski i dr.
		j) Sanok	T. CHLEBOWSKI.
			Dr. St. Krajewski i mgr. A. Tokarski.
		k) Lesko	Dr. Z. Opolski.

Nr kol.	Nr prel. bud2.	Prace	Personel
****	ouds.	l) Przemyśl	Dr. M. KLIMASZEWSKI dr. L. HORWITZ i dr. J.
		1) Mikuliczyn m) Kuty n) Zabie o) Burkut p) Mapa Karpat Środkowych 1:200.000.	WDOWIARZ. Mgr. K. GUZIK. Prof. B. ŚWIDERSKI. Mgr. K. GUZIK. Mgr. A. TOKARSKI. Dr. doc. H ŚWIDZIŃSKI. Dr. St. WDOWIARZ i dr. J
		ALCOHOLD BEST ME CONTROL OF THE	WDOWIARZ.
	Wydzia	ał naftowy – Inż. Dr. J. Zwierzycki.	
59	Andreas Andreas Andreas	Rewizja mapy naftowego obszaru Dominikowice — Lipinki w skali 1:5.000.	Dr. T. Chlebowski.
60	dan—end quest pla de Pot	Rozpoczęcie szczegółowego opracowania mapy brzegu Magurskiego na jego półwyspach Harklowskim i Łużańskim w skali 1:25.000 i 1:12.500 (jednocześnie wykonanie pracy na ark. Gorlice Nr. 58, h).	Dr. Świdziński. Inż. A. Nieniewski.
61	en 195 e du pe	Opracowanie wglębnej budowy zachodniej części gazowo-ropnego fałdu Potoka według mapy w skali 1:5.000 i materialów z wierceń (w okresie zimowym 1938/39).	Inż. A. Nieniewski i dr. T. Chlebowski.
62	ux may avanx muanen aprendi	Kontynuowanie zbioru materiałów i obserwacyj na szybach gazowych w okręgu Jasielskim, w związku z okresowym obliczeniem zapasów gazu i możliwością zastosowania gazu do zwiększenia produkcji ropnej.	Inż. J. Cząstka przy u- działe Instytutu Przem Naftowgo w Krośnie.
	Prace s	stratygraficzne, petrograficzne, badanie kopali	in użytecznych.
		Poza pracami o takim charakterze, wy- mienionymi w poprzednich grupach roz- działów A i B:	
63	46	Stratygrafia fliszu karpackiego.	Prof. dr. W. Rogala i dr B. Kokoszyńska.
64	60	Petrografia skał osadowych.	Prof. dr. St. Jaskólski.
65	compac	Badania radiologiczne rop i gazów (Borysław, Daszawa).	Inż. S. Grabianka.

RÉSUMÉ

Le Président de la République de Pologne a signé un décret concernant l'organisation du Service Géologique de l'État. Ce Service aura pour but l'étude géologique du sous-sol et des possiblilités d'exploitation de ses richesses. Il sera dirigé par le Conseil Géologique d'État et par l'Institut Géologique de Pologne, dépendant tous deux du Ministère de l'Industrie et du Commerce. L'Institut ne portera pas conséquent plus le nom de Service Géologique de Pologne, mais celui d'Institut Géologique de Pologne.

Le Compte-Rendu des Travaux de l'Institut Géologique de Pologne en 1937—38 se compose de trois parties, à savoir: la liste du personnel de l'Institut, et de ses occupations, une revue des travaux exécutés en 1937—38 et les directives de l'organisation interne de l'Institut. La liste du personnel indique également dans quelle proportion les collaborateurs d'institutions universitaires et ceux d'entreprises privées ont pris part aux travaux de l'Institut.

Le programme comprend une liste détaillée: 1) des travaux géologiques de prospection et de géophysique et, 2) des travaux permanents.

Le programme des travaux pour l'année en cours comprend: a) des travaux de prospection plus importants que ceux de l'année précédente, concernant le minerai de fer au N et au NW de la bordure du Massif de Ste Croix et dans la région de Częstochowa et constituant, en partie, la suite des travaux de l'année dernière; b) la clôture des recherches ayant trait aux gisements de pyrite à Rudki (Massif de Ste Croix) et l'entreprise de nouveaux gisements du même type plus à l'Ouest; c) des travaux de prospection en Volhynie, et la continuation des recherches du Carbonifères effectuées en collaboration avec les Sociétés Réunies "Wspólnota Interesów"; d) en ce qui concerne le Bassin Houiller Polonais, l'Institut soumettra à un examen critique les matériaux disponibles afin de se rendre compte s'il est possible d'étendre l'exploitation du bassin vers l'Est; e) il entreprendra des recherches détaillées se rapportant au plus grand bassin de lignite de Pologne, celui de Horodysko-Hucisko, entre Lwów et Zółkiew; f) en ce qui concerne les terrains pétfolifères des Karpates Occidentales, notre Institut étu-

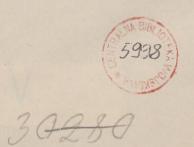
Résumé 41

diera les matériaux pour la publications de cartes à grande échelle de la structure profodne de la zone de Dominikowice-Lipinki (région de Gorlice) et de l'anticlinal de Potok (région de Krosno), en vue d'évaluer les réserves de gaz naturel et de pétrole dans cet anticlinal.

Le programme des travaux projetés attribue le plus d'importance à la prospection du Carbonifère (houille) dans la région du massif de Ste Croix (Radoszyce), du sel (Barcin en Grande Pologne) et aux sondages de prospection du pétrole et du gaz naturel (Wójcza ainsi que le triangle entre la Vistule et le San). L'organisation de ces deux derniers sondages incombe à la Section du Pétrole de l'Institut et exige la collaboration des travaux du Service Géologique de l'État avec les recherches exécutées par d'autres institutions, publiques ou privées.

En outre on continuera les levés pour la Carte Géologique Générale de

la Pologne en échelle au 100.000-e.

59

E R R A T A (Biul. 1, 1938).

Str. 11, wiersz 20 od góry:

zamiast: "obszar Gliniczek — Sobniów (zapasy stwierdzone)" ma być: " " " " " prawdopodobne)".

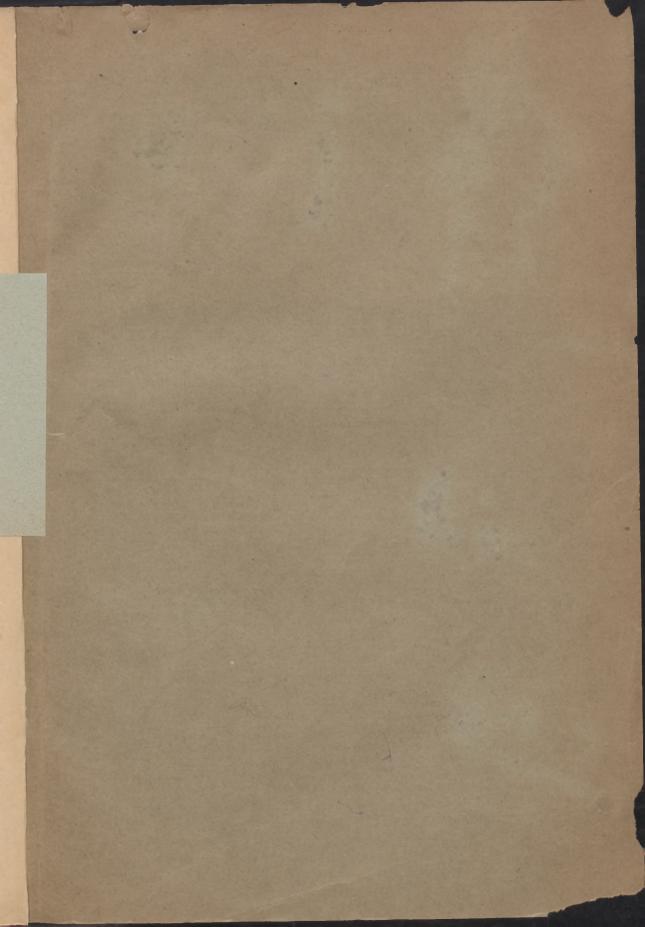
Str. 12, wiersz 11-ty od góry:

zamiast: do kategorii ropnych zaliczono tereny w strefie od rzeki Tyśmienicy do okolic Przemyśl — Mościska"

ma być: "do kategorii możliwie gazowych zaliczam tereny w strefie od rzeki Tyśmienicy do okolic Przemyśl — Mościska".

1 — 6 zeszytów, II — VIII po 4 zeszyty, A = 2 zesz ty. 1920 — 1938 (wydaw nictwo ukończone).

- 2. PRACE PANSTWOWEGO INSTYTUTU GEOLOGICZNEGO: Tom I 5 zes szytów, II. 4 zeszyty, III 2 zeszyty. 1920 1938.
- 3. POSIEDZENIA NAUKOWE P. I. G. 48 zeszytów, 1922 1937 (wydawnictwo ukończone).
- BIBLIOGRAFIA GEOLOGICZNA POLSKI. 16 zeszytów (za lata 1914 1936). 1920 – 1938.
- 5. MATERIAŁY DO HYDROLOGII RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ. Zeszyt 1 -- 3. 1930.
- 6. MAPA GEOLOGICZNA ŚRODKOWEJ CZĘŚCI GÓR ŚWIĘTOKRZYSKICH, 1:100.000, 1919.
- 7. MAPA GEOLOGICZNA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, 1:750.000, z objas śnieniem, 1926.
- MAPA BOGACTW KOPALNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, 1:750.000, z objaśnieniem, 1931.
- 9. OGOLNA MAPA GEOLOGICZNA POLSKI, 1:100.000 i 1:50.000, z objaśnieniami. Arkusze 1 3, 1934 1938, objaśnienia zesz. 1 2. 1934 1937. Arkusze 4 5 w druku.
- 10. SZCZEGÓŁOWA MAPA GEOLOGICZNA POLSKIEGO ZAGŁĘBIA WĘGLO-WEGO, 1:25.000 z objaśnieniami. Zeszyt 1 — 2, 1935. — Zeszyt 3 w druku.
- 11. BIULETYN (zamiast "Sprawozdań" i "Posiedzeń") Nr. 1, 1938 Nr. 2-5 w druku.

PUBLICATIONS DE L'INSTITUT GEOLOGIQUE DE POLOGNE

- 1. BULLETIN DU SERVICE GÉOLOGIQUE DE POLOGNE: Volume I 6 livrais sons, II VIII à 4 livr., IX 2 livr. 1920 1938 (publication terminée).
- 2. TRAVAUX DU SERVICE GÉOLOGIQUE DE POLOGNE. Volume I 5 livrais sons, II 4 livr., III 2 livr. 1920 1938.
- 3. COMPTES RENDUS DES SÉANCES DU SERVICE GÉOLOGIQUE DE POLLOGNE. 48 n-os. 1922 1937 (publication terminée).
- 4. BIBLIOGRAPHIE GEOLOGIQUE DE LA POLOGNE. 16 livraisons (pour les années 1914 1938). 1920 1938.
- 5. MATERIAUX POUR L'HYDROLOGIE DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE, livr. 1-3. 1930.
- 6. CARTE GEOLOGIQUE DE LA PARTIE CENTRALE DES MONTAGNES DE ST. CROIX, 1:100.000. 1919.
- 7. CARTE GEOLOGIQUE DE LA RÉPUBLIQUE POLONAISE, 1:750.000, avec explication. 1926.
- 8. CARTE DES RESSOURCES MINÉRALES DE LA REPUBLIQUE POLONAISE, 1:750.000, avec explication. 1931.
- 9. CARTE GEOLOGIQUE GENERALE DE LA POLOGNE, 1:100.000 et 1:50.000, avec explications. Feuilles 1-3, 1934-1938, explications livr. 1-2, 1934-1937. Feuilles 4-5 sous presse.
- 10. CARTE GEOLOGIQUE SPÉCIALE DU BASSIN HOUILLER POLONAIS, 1:25.00. Livraisons 1 2, 1935. Livr. 3 sous presse.
- 11. BULLETIN (nouvelle série, remplaçant "Bulletin" (série ancienne) et "Comtes Rendus des Séances") No 1, 1938. N-os 2 5 sous presse.